Jaargang 114. Zondag, 14 October 1855. No. 124.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen* herinnert de **ONDERNEMERS** der in die Gemeente bestaande **Diligencediensten**, of zij, die daarmede van wege de Onderneming zijn belast, aan de **bepaling** van art. 113 van het REGLEMENT op de DIENST der OPENBARE MIDDELEN van VERVOER te LANDE, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 24sten November 1829, no. 102 (*Staatsblad* no. 73), volgens welk artikel zij verpligt zijn, het **KLAGTENBOEK eenmaal in elke maand** te doen **overleggen** aan het HOOFD van het PLAATSELIJK BESTUUR; terwijl bij het niet nakomen van dit voorschrift, Proces-verbaal zal worden opgemaakt en de overtreders worden vervolgd.

GRONINGEN, 10 October 1855.

De Burgemeester: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD- en ZUID-AMERIKA.

Wat te vermoeden was, ziet men in Mexico gebeuren: opvolgers van *Santa-Anna* bij menigte, en daardoor onderlingen strijd. Omwentelingsmannen van den eenen dag verdringen die van den anderen; en het land wordt daardoor op nieuw met regeringloosheid bedreigd.

— Volgens een dagblad van Martinique, wordt het stelsel van dr. *Humboldt*, om de gele koorts door middel van inenting te genezen, in de praktijk met gunstige resultaten bekroond.

— De consul-generaal der Nederlanden te Caracas heeft van het Venezuelaansche gouvernement eene schadevergoeding van 100,000 dollars geëischt voor de Nederlandsche Israëlieten, die door de inwoners van Coro zijn geplunderd en verjaagd.

RUSLAND. — TURKIJE.

Het in ons vorig nommer medegedeelde berigt, dat een sterk Engelsch-Fransch eskader het anker voor Odessa geworpen had, met het doel om eenen aanval op die plaats te ondernemen, wordt door Londensche bladen, en met name door de *Globe*, bevestigd. Volgens het genoemde orgaan van het Britsche ministerie, is het bombardement van Odessa waarschijnlijk den 9den dezer begonnen. Stellige berigten zijn hiervan intusschen nog niet ingekomen.

Brieven uit Odessa van het einde van Sept. deelen mede, dat, met het oog op de jongste noodlottige gebeurtenissen in de Krim, de bevolking van Odessa alle vertrouwen op de strandbatterijen aldaar en op de mogelijkheid van weerstand bieden der Russische troepen verloren heeft, en dat ieder, die slechts eenigzins kon, de stad verliet.

Volgens de *Oest. Deutsche Zeitung*, wordt Oczakow (eene Russische stad aan den mond van de Dnieper in de Zwarte zee) door de geallieërde vloot bedreigd.

Vorst *Gortschakoff* berigt, dat den 9den 's avonds door den vijand eene beweging van Eupatoria naar Perekop is volbragt, doch dat hij, na tot de Russische voorhoede te zijn genaderd, naar Eupatoria is getrokken. — (Omtrent de voorwaartsche beweging der geallieërden aan den Belbek zie de telegrafische berigten.)

Van de Krim zelve worden overigens geene nadere berigten medegedeeld. Om aan de klagten, die te Londen algemeen worden geuit over het uitblijven van telegrafische berigten van het oorlogstooneel, den mond te stoppen, zegt de *Globe* in een blijkbaar half-officiëel artikel, dat de telegraaf niet gemaakt is om de nieuwsgierigheid des publieks te voldoen, maar om de regeringen van het Westen in regtstreeksche en onmiddellijke gemeenschap te stellen met het hoofdkwartier van het leger in de Krim.

Dit mag intusschen uit de jongste berigten, welke wij van de verschillende punten van het tooneel des oorlogs ontvangen, worden opgemaakt, dat de geallieërden de Russen van verschillende kanten willen aanvallen en men weldra vermoedelijk weder tijdingen van gewigtige gebeurtenissen zal bekomen.

Eene depêche van den Engelschen bevelhebber, gedagteekend den 25sten Sept., berigt dat het leger zich merkelijk beter bevindt sedert de nachtwaken in de loopgraven opgehouden hebben. De troepen hielden zich vlijtig bezig met het vervaardigen van wegen en het in orde brengen van winterkwartieren, waarbij het schoone weder hun zeer te stade kwam.

Aan eene partikuliere correspondentie uit de Krim ontleenen wij de volgende bijzonderheden: »Omtrent de op handen zijnde operatiën heerscht steeds de diepste geheimzinnigheid. Den 23sten Sept. is in het Fransche hoofdkwartier eene conferentie gehouden, aan welke alle bevelhebbers hadden deelgenomen, maar omtrent het daarin verhandelde wordt niets gemeld. [In Konstantinopel wilde men weten, dat in dien algemeenen krijgsraad van de gezamenlijke opperbevelhebbers der land- en zeemagt van de geallieërden het besluit was genomen om al de dokken van Sebastopol geheel te vernielen.] Den 24sten Sept. heeft de Britsche admiraal met een aantal andere scheepsbevelhebbers eene zamenkomst gehad, waarin, naar men zegt, de wensch was geuit, dat ook de vloot nog in de gelegenheid wierd gesteld een schitterend wapenfeit te volbrengen, voor dat het daartoe gunstige jaargetijde verstreken zou zijn. [Uit het bovenstaande weet men reeds, dat de vloot op het punt staat het bombardement voor Odessa te openen.] Bij deze gelegenheid was een zeer gunstig verslag gegeven omtrent den toestand der te Eupatoria aanwezige Turksche troepen, welke, bestaande uit 31,000 man infanterie en versterkt door 1 Eng. en 2 Fransche divisiën en door de ruiterij, die zich tusschen Kadikoi en Baïdar bevindt, tot eene belangrijke onderneming zou kunnen gebruikt worden; men rekende, dat ten minste 5000 man ruiterij zonder bezwaar naar elders, en wel ten noorden van de Alma, verplaatst kon worden. De kolonel *Murdo*, bevelhebber van het Engelsche korps voor transporten te land, had reeds meer dan 10,000 paarden en muilezels ter zijner beschikking. De kust tusschen de Alma en Eupatoria was onlangs door kruisers opgenomen en bevonden zonder Russische troepen te zijn. Men vermoedde dat de Russen weinig gebruik maakten van den grooten weg van Perekop, of welligt, dat de van daar komende konvooijen een' grooten omweg oostwaarts maakten; ook dacht men, dat de vijand welligt aanvoeren bekwam over den weg van Ghenitsch, van den kant der Stinkzee.

Eene andere correspondentie van den *Times* luidt aldus: »De vijand schijnt niet genegen zijne stelling aan de noordzijde te verlaten en hij rigt met ongeloofelijke snelheid ontzaggelijke werken op. Het vuur over de reede wordt dagelijks heftiger en de bommen der Franschen moeten bereids aan de Russische werken groot nadeel hebben veroorzaakt. [Te Weenen was het gerucht verspreid, dat tusschen *Pélissier* en *Gortschakoff* onderhandelingen geopend zijn tot ontruiming van de forten ten noorden van Sebastopol.] Men vervaardigt gedurende den winter nog een bitter lijden. Het twintigste deel van het leger heeft geene barakken. Ook laten de officieren uit Sebastopol al het noodige hout komen tot het bouwen van beschuttingen. Vele officieren hebben zich verblijven onder den grond gemaakt, waarvan de daken in de verte verspreide molshoopen gelijken. De soldaten zijn in dit oogenblik werkeloos, en daar de soldij met 6 deniers daags vermeerderd is, geven zij zich aan de rampzalige buitensporigheden der dronkenschap over, die het Engelsche leger te Varna en te Galipoli gekenmerkt hebben."

Ook aan den *Morning Post* wordt uit Sebastopol geschreven, dat men met zorg den winter te gemoet gaat, daar geen der soldaten, waaruit thans het Engelsche leger bestaat, in de harde school van den laatstverloopen winter hebben geleerd ontberingen te verdragen. Onze jeugdige soldaten meenen, dat, nu Sebastopol niet meer te belegeren is, hunne taak is afgeloopen; het voorbeeld van onze onvermoeide bondgenooten moest hun intusschen doen inzien hoe zeer zij zich bedriegen.

Omtrent het door de Russen in en bij Sebastopol geleden verlies aan manschappen zegt de *Times:* »Geen Engelsch schrijver zou hetzelve zoo hoog hebben durven aanslaan, als geschiedt in de legerorder die door den vorst *Gortschakoff* na de ontruiming der vesting aan zijne troepen gerigt is. Daarin zegt de Russische opperbevelhebber, dat het garnizoen gedurende dertig dagen 600 tot 1000 man dagelijks verloren heeft; en hierbij is de slagting der laatste drie dagen van het bombardement nog niet medegerekend, noch de duizenden die in de laatste worsteling gevallen zijn, toen de onzen op zeven onderscheidene punten te gelijk storm liepen. Hoe veel manschappen de Russen in den geheelen veldtogt verloren hebben, laat zich naauwelijks gissen; want men heeft, onzes erachtens, nog geen juist denkbeeld van de ijsselijkheden dezer voorbeeldelooze belegering. Wij durven naauwelijks het aantal menschen begrooten, die daarbij door ziekten, koude en gevechten omgekomen zijn. Wij zeggen niets van het verlies der geallieërden; maar dat der Russen schijnt weinig minder dan 200,000 man te zijn. Nooit was er in den nieuwen tijd op eene zoo enge kampplaats een zoo groot verlies van menschenlevens geweest."

Men heeft de bevestiging ontvangen van Keizer *Alexander's* reis naar de Krim. Den 27sten September heeft de Czaar, vergezeld van den grootvorst *Konstantijn*, Nicolaïeff verlaten om zich naar Cherson en van daar naar Perekop te begeven (Reeds is van zijne komst aldaar berigt ontvangen). Vervolgens zal hij van daar het binnenste van het schiereiland bezoeken, om de verschillende legerkorpsen in oogenschouw te nemen.

Men verneemt van Russische reizigers, dat in geheel Rusland maar ééne stem is tot voortzetting van den oorlog, en dat de Keizer, alsmede prins *Gortschakoff*, in hunne dagorders, het gevoelen hebben uitgedrukt van het geheele land. Het aantal der rouwdragende familiën is voorzeker zeer groot, en men noemt notabele familiën in het rijk, die 2 of 3 hunner zoons hebben verloren, doch de val van den Malakofftoren heeft slechts des te meer de vurige liefde tot het vaderland, die bij alle opofferingen op den voorgrond staat, opgewekt. Indien de oorlog wordt voortgezet, of, zoo als prins *Gortschakoff* zegt, een nieuwe oorlog wordt aangevangen, dan zullen zonder twijfel de keurtroepen van Rusland, de garde en de grenadiers, daaraan een werkzaam aandeel nemen. De kolonnes miliciens, die naar het zuiden trekken, volgen elkander zonder tusschenpoozen op. Het aantal dergenen, die hunne plaatsen van vereeniging hebben verlaten, wordt op 200,000 man geschat, waarvan een deel naar de Oostzee-provinciën trekt. De ligting in Polen zal in de maand November plaats hebben.

Intusschen valt het moeijelijk eenig peil te trekken omtrent de stemming die in Rusland heerscht, daar de daaromtrent inkomende berigten elkander ten eenenmale weêrspreken. Zoo wordt, in strijd met het bovenstaande, in partikuliere brieven uit Petersburg verzekerd, dat de oorlogspartij aldaar op verre na niet zoo groot is, als men in de Russische dagbladen hoort beweren; dat alleen de militairen staande houden, dat Rusland magtig genoeg is om de vreemdelingen van zijn grondgebied te verdrijven, en dat velen van den adel, hoe vaderlandsgezind die ook moge zijn, even als de handelsstand, tot een eervollen vrede gezind zijn.

De ministeriële kwestie in Griekenland, reeds zoo langen tijd hangende geweest, is thans een nieuw tijdperk ingetreden. Koning *Otto* heeft, naar uit Athene van den 5den Oct. gemeld wordt, de volgende verandering in zijn ministerie gebragt. *Bulgaris* is tot minister-president en minister van binnenl. zaken, *Trikupis* tot minister van buitenl. zaken, *Smolenitz* tot minister van oorlog, *Miaulis* tot dien van marine, *Sillyvergos* van financiën en *Botly* van justitie benoemd. Hij heeft zich alzoo van den hem zoo gehaten *Kalergis* ontdaan. Of de kabinetten van Engeland en Frankrijk met deze verwijdering van hunnen gunsteling genoegen hebben genomen, wordt niet opgegeven.

Volgens berigten uit de Oostzee, hadden de Engelsche oorlogsschepen reeds het noordelijk gedeelte van den Bothnischen golf verlaten en daardoor feitelijk de blokkade opgeheven. Reeds den 22sten Sept. kwamen uit onderscheidene havens 5 Finlandsche schepen te Hudiksvall aan de Zweedsche kust met volle lading binnen, namen weder zout in en wilden daarmede naar de plaatsen van vertrek terugkeeren. — Van den 27sten Maart van het vorige jaar af tot den 8sten Augustus van dit jaar zijn in 't geheel 155 schepen door de Engelschen genomen en naar Engelsche havens gesleept; 61 van deze voeren onder Deensche vlag.

ITALIE.

In de stad Palermo op het eiland Sicilië hebben in één' nacht 500 arrestatiën plaats gehad. Dit berigt staat misschien in verband met hetgeen van eene andere zijde wordt gemeld nopens eene oproerige beweging, welke in de provincie Catanië zou zijn uitgebroken.

Uit Cagliari wordt van den 10den gemeld, dat het leggen van den telegraafkabel naar de Afrikaansche kust heeft moeten worden gestaakt, omdat die kabel is gebroken.

SPANJE.

Een telegrafisch berigt uit Madrid van den 7den dezer meldt, dat, te beginnen met Januarij 1856, de nieuwe wet op de burgerlijke regtsgedingen in werking zal treden. De heer *Luzuriaga* was benoemd tot voorzitter van het hoog geregtshof.

In Madrid meende men, dat de schorsing der zitting van de Cortès eene heilzame uitwerking had gehad, en dat vele afgevaardigden in vrij wat bedaarder stemming in de Spaansche hoofdstad waren teruggekomen, dan zij van daar waren vertrokken. In de genoemde hoofdstad was men overtuigd, dat, indien slechts het ministerie eenigermate werd gewijzigd in den zin der zoogenaamde linkerzijde, altijd met behoud der maarschalken *Espartero* en *O'Donnell*, de regering op eene genoegzame meerderheid zou kunnen staat maken.

In plaats van wijlen den heer *Sagasti*, is de heer *Curdero* tot burgerlijk gouverneur van Madrid benoemd.

De cholera is aan het afnemen.

DUITSCHLAND.

In eene vergadering van het centrale committé der Pruissische banken, den 10den te Berlijn gehouden, is besloten het disconto op handelspapier tot $4\frac{1}{2}$, en dat op voorschotten op dépôt tot $5\frac{1}{2}$ pct. te verhoogen.

— De uitslag der verkiezingen voor de Pruissische tweede kamer is nog niet volledig bekend; uit de tot dus ver ontvangene opgaven wordt intusschen opgemaakt, dat de verwachting welke de liberale partij uit den uitslag der Berlijnsche verkiezingen (waar van de 9 benoemingen 7 in haren zin uitvielen) ontleend had, niet vervuld zal worden, en dat veeleer de behoudende partij in de aanstaande zitting sterker vertegenwoordigd zal zijn dan in de vorige.

— De Koning van Hannover heeft eene wet uitgevaardigd die niet nalaten zal groote sensatie te verwekken. Ieder lid van een geregtshof of van eenig bestuur, die de regtsgeldigheid van de koninklijke verordening van den 1sten Aug., over de bekendmaking van het bondsbesluit van den 19den April, beoordeelt en daartegen te velde trekt, zal met ontzetting uit zijne betrekking gestraft worden. Tegen dit vonnis wordt geen beroep toegelaten. De wet treedt dadelijk in kracht. Een staatsgeregtshof voor het geheele koningrijk zal daartoe worden opgerigt.

— Uit Kassel wordt van den 9den gemeld, dat het geheele ministerie *Hassenpflug* zijn ontslag heeft ingediend, 't welk evenwel nog niet door den Keurvorst is aangenomen.

— De wetgevende vergadering te Frankfort heeft in hare zitting van den 7den dezer de wet aangenomen, strekkende tot invoering van het wetboek van criminele procedure, alsmede de verordening betreffende het straffen van politiemisdrijven; de vergadering heeft echter, op voorstel van de commissie, verworpen de wederinvoering van ligchamelijke straffen. De beraadslagingen over het ontwerp van wet betreffende de misbruiken van de drukpers, werd uitgesteld.

— Telkenmale wanneer de Oostersche kwestie eene nieuwe phase intrad, rigtte de Oostenrijksche regering eene soort van circulaire aan hare diplomatieke agenten in het buitenland, en het volgende is de analyse van een document, hetwelk zoo even het ministerie van buitenlandsche zaken verlaten heeft. Het handelt over de positie van Oostenrijk na den val van Sebastopol. Oostenrijk, wordt daarin gezegd, kan niet den bemiddelaar tusschen Rusland en de geallieërden spelen, daar het de bondgenoot der laatsten is. Volgens het vierde artikel van het December-traktaat mag geen der contracterende partijen een voorstel van de Russische regering ontvangen, en daarom kan Oostenrijk aan geene openingen uit Petersburg gehoor geven, welke niet tevens aan Engeland en Frankrijk gerigt zijn. Aan Pruissen, hetwelk door geen verdrag gebonden is, staat het vrij als bemiddelaar op te treden, in geval het aan die mogendheid gelukt het vertrouwen der oorlogvoerenden te winnen. Daarna wordt in het document de vraag opgeworpen, of het oogenblik voor bemiddeling gunstig is, welke vraag ontkennend beantwoord wordt. Door den val van het zuidelijk gedeelte van Sebastopol hebben de geallieërden een groot doch geen beslissend voordeel behaald, daar verdere resultaten noodig zijn om den oorlog in de Krim tot eene strategische conclusie te brengen. De vernietiging der Russische vloot is een stap tot de oplossing van het derde punt, doch leidt niet noodwendig tot de erkenning van het beginsel van de beperking der Russische zeemagt in de Zwarte zee. De Westersche mogendheden moeten thans hunne voordeelen verder vervolgen en met Rusland onderhandelen, wanneer zij aan dien staat de Krim ontrukt hebben. Oostenrijk is het met de Westersche mogendheden eens, dat de vier punten het minimum uitmaken van hetgeen van Rusland te vorderen is. Ten slotte wordt uitdrukkelijk opgemerkt, dat tusschen Oostenrijk en Frankrijk eene volkomene overeenstemming heerscht en dat zonder de laatstgenoemde mogendheid de betrekkingen tusschen Oostenrijk en Engeland niet van den aangenaamsten aard zouden zijn.

DENEMARKEN.

Het hooge geregtshof, voor hetwelk de afgetreden ministers teregt zouden staan, heeft zich bevoegd verklaard, na deswege al de exceptiën der verdedigers van de beschuldigden te hebben afgewezen. De eerste zitting is op den 10den dezer gehouden.

Het berigt eener ophanden zijnde conferentie van gevolmagtigden der betrokken staten, tot regeling der Sondtol-kwestie, schijnt zich te bevestigen. De Deensche regering zou die bijeenkomst tegen de tweede helft der maand November e.k. aangekondigd hebben.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 11 October.

De Koningin heeft aan den Franschen minister van oorlog, den maarschalk *Vaillant*, het grootkruis der Bath-orde vereerd.

De Sultan heeft aan den generaal *Simpson* zijne gelukwensching doen aanbieden wegens de verovering van Sebastopol.

— Op bevel van lord *Palmerston*, die onlangs bij een bezoek te Woolwich zijne ontevredenheid over het gebrekkige der geschutgieterijen van den staat uitte, begeeft zich binnen kort eene commissie naar het vasteland, om de geschutgieterijen in België, Frankrijk en Pruissen te bezigtigen.

— De *Times* trachtte dezer dagen te betoogen, dat een groot gedeelte der uitgaven, welke de oorlog veroorzaakt, als naar het land terugkeerende, niet geheel en al als verloren kan worden beschouwd. Tegen deze bewering nu trekt het Engelsche weekblad *de Economist* te velde, een blad, welks oordeel in dergelijke aangelegenheden een groot gezag heeft. Het toont aan, dat, om den tegenwoordigen oorlog op eene geschikte wijze ten einde te brengen, men beginnen moet met, wel verre van den wezenlijken stand van zaken te verbloemen, in tegendeel, zich rekenschap te geven van de moeijelijkheden der onderneming, en om bij voorraad de offers te doen kennen, welke zij noodzakelijk zal maken. Het is slechts op die wijze, dat men de middelen zal kunnen vinden om alle hinderpalen te overwinnen. De *Economist* houdt het er voor, dat de tegenwoordige oorlog den zeemogendheden reeds niet minder dan *twaalf millioen guldens* kost. Het is niet te ontkennen, dat zulk een kapitaal, gezwegen van de plotselinge verplaatsing, aan verschillende takken van volksbedrijf is onttrokken, waaraan het tot dusver was toegewijd.

— De *Times* acht zich gelukkig, hulde te kunnen brengen aan het krijgsmanstalent van den Russischen opperbevelhebber in de Krim, vorst *Gortschakoff;* de hulde, die men hem brengt, wien men verwonnen heeft, verhoogt werkelijk den lof, dien men eigen troepen moet brengen. En zeer zeker verdient de uitstekende wijze, waarop de Russische generaal 40,000 man troepen met misschien 10,000 gewonden over eene ligt gebouwde schipbrug van $\frac{3}{4}$ mijl lengte heeft weten te geleiden, bijzondere aandacht. Die aftogt is even gedenkwaardig als de hardnekkigheid der verdediging.

— Aan vijf nieuwe straten in Belfast heeft men de namen Alma, Balaklava, Inkerman, Tschernaïa en Sebastopol gegeven.

— De schepen *Vedra* en *Baalbec* zijn met houten gebouwen, winterkleederen, ammunitie en vele andere benoodigdheden van Woolwich naar de Krim vertrokken. De *Simoom* zal met 1000 soldaten eerstdaags daarheen stoomen.

— Sedert eenigen tijd stelt men in het land vele pogingen in het werk om scholen op te rigten ten behoeve van jeugdige misdadigers, gelijk aan het Fransche en Nederlandsche Mettray en het Belgische Ruysselade. Te Bristol heeft o. a. laatstleden Zaturdag eene bijeenkomst met dat doel plaats gehad, waarin de heer *Metz*, stichter van de school te Mettray, de beginselen heeft uiteengezet, waarnaar laatstgemeld etablissement bestuurd wordt. Zijne redevoering droeg in hooge mate de goedkeuring der aanwezigen weg.

— Dezer dagen is, in weerwil van tijdig ingeroepen geneeskundige hulp, eene vrouw overleden ten gevolge van het inslikken eener stalen pen.

— Uit Helgoland wordt aan de *Daily News* geschreven, dat het op dat kleine eiland door de aanwezigheid der rekruten voor het vreemden-legioen, nog altijd zeer levendig is. In weerwil van al de hinderpalen door de Duitsche en Deensche autoriteiten in den weg gesteld, is de aanwerving voortreffelijk gelukt. Behalve 2000 man, welke reeds naar Engeland zijn verscheept, zullen spoedig nog twee andere korpsen geformeerd worden. Eerst was men voornemens de aanwervingen gedurende den winter te schorsen, doch onlangs was van het commissariaat bevel ontvangen, voor 1000 man winterprovisiën gereed te houden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 October.

De *Moniteur* meldt het volgende: »Wij achten ons gelukkig te kunnen aankondigen, dat H. M. de Keizerin de 5de maand harer zwangerschap is ingetreden. De gezondheid van H. M. laat niets te wenschen over."

Deze kennisgeving heeft hier hoegenaamd geen opzien gebaard, daar ieder dit wist. De Keizer heeft eerst tot de officiële aankondiging besloten, nadat de geneesheeren der Keizerin verklaard hadden, dat alle verschijnselen van een' geruststellenden aard waren en alle hoop op een' goeden afloop bestond.

— De fondsen hebben gisteren eene prijsverhooging ondergaan ten gevolge van een gerucht, dat, na de laatste in de Krim behaalde militaire voordeelen, er eenige meerdere hoop bestond op het hervatten der onderhandelingen over den vrede, en deze aangelegenheid in de hoogere kringen ernstig werd besproken. Het ontbreekt echter niet aan personen die beweren, dat men aan deze en dergelijke geruchten volstrekt geen geloof kan slaan; dat Frankrijk en Engeland den strijd niet mogen opgeven en dat ook in Rusland hoofdzakelijk de aristocratie zoodanig oorlogzuchtig gestemd is, dat er vooreerst ten minste aan geene diplomatieke bemoeijingen kan worden gedacht. (Zie daaromtrent onder Rusland-Turkije.)

— Bij de krisis der levensmiddelen en de financiële krisis is die der huishuur gekomen. Maandag was het te Parijs verhuisdag voor de geringe klasse. Zeer veel woningen waren opgezegd en talloos waren de huisboeltjes der ambachtslieden, die van de eene naar de andere woning werden vervoerd. Die stand is uiterst verbitterd tegen de eigenaars van perceelen en houden niet op de meest dreigende taal te doen hooren, zeggende o. a. dat de aanstaande omwenteling niet zoo gemakkelijk voor de huisheeren zal voorbijgaan als die van 1848.

Wat de financiële krisis betreft, van alle kanten worden krachtige pogingen aangewend om er een einde aan te maken, doch de bezwaren en moeijelijkheden zijn groot. De minister van financiën heeft veel moeite om de maandelijksche stortingen der twee laatste leeningen behoorlijk te doen inkomen. Ook de stad Parijs heeft gebrek aan geld, en is zes maanden ten achteren met de uitbetaling aan de bakkers van het verschil van den werkelijken broodprijs met dien der zetting.

— Bij verschillende besluiten des Keizers zijn niet minder dan 217 kweekelingen uit de school van St. Cyr onlangs als officieren bij de verschillende wapens van het leger geplaatst.

— In de zitting der akademie van wetenschappen alhier is dezer dagen door den heer *Leverrier* medegedeeld, dat de heer *Goldsmith*, eene nieuwe kleine planeet heeft ontdekt. Van den anderen kant melden Duitsche dagbladen, dat in den avond van den 5den Oct. op de sterrewacht te Bilk voor de vijfdemaal eene nieuwe planeet door dr. *Luther* is ontdekt en wel als eene ster van de tiende grootte. Uit de beweging van deze laatste planeet volgt, dat zij tusschen Mars en Jupiter loopt, zoodat wij thans tusschen deze beide laatstgenoemden reeds 36 planeten kennen en het geheele getal thans 45 bedraagt.

— De beroemde physioloog *Magendie*, die als het hoofd van de nieuwe school der proefondervindelijke physiologie werd beschouwd, is dezer dagen overleden. Hij was hoogleeraar in de algemeene geneeskunde bij het *College de France*. lid der akademie van wetenschappen en der geneesk. akademie en voorzitter van verscheidene gezondheids-commissiën.

— Eene dame, wier man in staat van faillissement was verklaard, begreep dat de hooge huishuur, die zij hadden moeten betalen, daarvan de schuld was. Zij begaf zich daarop bij haren huisheer en eischte van hem eene som van 80,000 francs. Toen deze zich alles behalve geneigd verklaarde om die gelden uit te keeren, loste de dame een pistoolschot op den huisheer, die vrij zwaar gewond werd, doch nog kracht genoeg overhield om zich van de moordenares meester te maken, die weldra door de politie werd weggevoerd. Men vond eene tweede geladen pistool bij haar.

Van den 12den. De *Moniteur* bevat den staat der bank van Frankrijk. Daaruit blijkt, dat te Parijs en in de succursalen het actief bestond uit 232 millioen francs in klinkende munt, 480 millioen in portefeuille, 162 millioen in voorschotten op fondsen en obligatiën. Het passief uit 650 millioen bankbiljetten en 276 millioen in rekening courant.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 11 October.

Z. M. heeft: 1) den heer mr. *Gualtherius Holtius*, ridder der orde van den Ned. Leeuw, staatsraad in buitengewone dienst, inspecteur-generaal der registratie, met behoud van rang en wedde, eervol ontheven van zijne functiën als chef van het vak der registratie; en 2) benoemd tot chef der afdeeling registratie bij het depart. van financiën, met den titel van hoofdinspecteur, den heer *J. Stam*, tot dusver hoofd-inspecteur bij die afdeeling werkzaam.

— In de zitting van den gemeenteraad alhier van eergisteren, is het ontwerp der verordening, houdende de voorschriften betreffende de invordering der belasting op het gemaal, *aangenomen* met 24 tegen 4 stemmen.

— Met genoegen verneemt men, dat de hoofadministratie der douanen te Londen, de drie verbeurdverklaarde Scheveningsche haringschuiten, tegen betaling van matige prijzen, heeft teruggegeven.

AMSTERDAM, 12 October.

De arrond.-regtbank alhier heeft eergisteren uitspraak gedaan in de zaak van de twee jongens, die beschuldigd waren van door het branden van een vuurtje den dood berokkend te hebben aan mevr. *v. Liere*, hetzij dan moedwillig, hetzij door onvoorzigtigheid. De regtbank heeft, de feiten als bewezen aannemende, beslist, dat er niet van moedwilligen doodslag bleek, maar wel van doodslag uit onvoorzigtigheid, gepleegd met oordeel des onderscheids, en hen dienvolgens tot elf maanden gevangenis veroordeeld.

— De dicht- en prozawerken van mr. *J. van Lennep*, zijnde fondsartikelen van de firma *P. Meijer Warnars*, alhier, op den 2den dezer verkocht, hebben de aanzienlijke som van *ƒ* 18,517.91 opgebragt.

TILBURG, 10 October.

Naar men verneemt, hebben 28 broodbakkers alhier appel aangeteekend tegen het vonnis van het kantongeregt, waarbij zij tot verschillende geldboeten en in de kosten veroordeeld waren, wegens het bakken van brood, dat niet van zuiver en onvervalscht roggemeel zamengesteld was.

— Te Breda heeft de stedelijke politie en de brigade marechaussée bij verscheidene bakkers brood opgekocht, die als stukken van overtuiging zullen dienen, daar het schijnt dat ook aldaar klagten omtrent de zamenstelling van het brood aanleiding tot deze handeling hebben gegeven. Dat opgekochte brood zal aan een onderzoek onderworpen worden.

ARNHEM, 12 October.

De ijzeren spoorwegbrug over de rivier den IJssel bij het dorp Westervoort is eergisteren aan een opzettelijk onderzoek en beproeving onderworpen geweest, welke proefneming volkomen aan het doel moet hebben beantwoord. Met 2 locomotiven en 30 wagens, ieder met 4½ kubiek el zand beladen, heeft men gedurende 2 uren de brug onophoudelijk bereden; de daarmede belast geweest zijnde deskundigen waren over deze proefneming volkomen tevreden. Met inbegrip van het personeel, kan men aannemen, dat de geheele zamengestelde trein 250,000 Ned. ponden heeft gewogen.

ZWOLLE, 12 October.

De tegenwoordige duurte der landproducten heeft een' gunstigen invloed op de landontginning; streken lands, die vroeger onaangeroerd bleven liggen en nagenoeg niets voortbragten, worden nu met zorg opgespoord en bearbeid; hierdoor schiet vele landbouwers in meerdere of mindere mate mest te kort, doch nu bezigt men voor den grond die met rogge bezaaid zal worden eene waterplant, die onder den naam van *scheer* bekend is, en die verkregen wordt in de omstreken van Blokzijl, Giethoorn enz., en vroeger meer alleen des voorjaars tot het poten van aardappelen werd gebruikt; een buitengewoon groot aantal met scheer beladen vaartuigen passeert hier thans ook dagelijks het kanaal naar verschillende plaatsen.

— Door den N.W. storm en springvloed van eergisteren is het water bij Kampen tot eene schrikbarende hoogte gestegen. Het Kampereiland is op het punt geweest van onder te loopen, op sommige plaatsen liep het water, door eenen golfslag gedreven, reeds over; thans echter is het gelukkig weder gezakt.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 13den October.

Aanwezig de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, VAN ITTERSUM, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, ONNES, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, VAN HEIJNINGEN BOSCH, LOHMAN, UPMEIJER, WICHERS, DE LA FAILLE, QUINTUS en VAN IMHOFF.

Aan de orde wordt gesteld:

1) *Beraadslaging over den aanleg van een kunstweg langs Stads-Kanaal, gemeente Wildervank.*

De hieromtrent gevoerde correspondentie is in handen van de veencommissie gesteld om daaromtrent advies uit te brengen.

De heer QUINTUS rapporteert alsnu, namens de veencommissie, dat burg. en weth. van Wildervank, bij missive van den 3den Julij, mededeeling hebben gedaan van het besluit van den raad dier gemeente d.d. 28sten Junij, bij welk besluit geen genoegen wordt genomen in de voorwaarden, welke door de gemeente Groningen waren verbonden aan het verleenen van een subsidie van 30 pCt. voor genoemden weg, wat betreft het in onderhoud overnemen van de klapbrug in dien weg en het verleenen van tolvrijdom aan de scheepsjagers, doch waarbij de raad te kennen geeft, dat hij genegen is die brug in onderhoud over te nemen, zoo eene overeenkomst kon getroffen worden tegen betaling van eene billijke afkoopsom en in de tweede voorwaarde voor zoo verre genoegen neemt, dat vrijdom van tol worde verleend voor de paarden van den stadsopzigter. — Verder is door onderscheidene ingezetenen van Stads-Kanaal een rekest opgezonden, waarin zij betuigen zich verheugd te hebben over het plan tot aanleg van den bedoelden weg, in het vertrouwen dat daarvoor door Groningen een voldoend subsidie zou worden verleend, maar hun leedwezen te kennen geven dat de door de gemeente Groningen gestelde voorwaarden bezwaren en moeijelijkheden hebben doen ontstaan, die allen vertraging in het tot stand komen van den weg ten gevolge hebben, weshalve zij den raad verzoeken, nogmaals op de gestelde voorwaarden terug te komen.

De veencommissie herinnert, dat de raad den 10den Febr. verklaard heeft, dat hij niet genegen was, den weg voor eigene rekening te leggen, maar tot den aanleg eene subsidie wilde geven van 30 pCt., onder nader te bepalen voorwaarden; dat onder die voorwaarden was opgenomen, dat de klapbrug in den weg zoude komen ten laste der onderneming en dat vrijdom van tol aan de scheepsjagers zou worden verleend; dat nu de raad van Wildervank zegt in die voorwaarden niet te kunnen treden. De veencommissie vermeent alsnu in het vroeger door haar gedaan voorstel om den weg voor eigene rekening te leggen, te moeten volharden, als wanneer de stad op 60 à 70 pCt. subsidiën zoude kunnen rekenen. Zij adviseert alzoo te besluiten om, met intrekking van het besluit van den 10den Febr., de onderneming van den weg voor rekening van de stad te nemen, mits door haar niet meer dan 30 of hoogstens 40 pCt. daartoe worde te koste gelegd; nu reeds te bepalen dat vrijdom van tol zal verleend worden voor paarden van den stadsopzigter en van de scheepsjagers; burg. en weth. te magtigen de noodige subsidiën van de verschillende besturen aan te vragen; burg. en weth. van Wildervank van dit besluit kennis te geven, en aan het dag. bestuur op te dragen alle die maatregelen te nemen die tot eene rigtige uitvoering noodig zijn.

Dit rapport wordt dadelijk in behandeling gebragt.

De heer CREMERS stelt voor te besluiten, dat in de gestelde voorwaarden ten opzigte van de klapbrug en den vrijdom van tol voor paarden en scheepsjagers geene wijziging kan worden toegelaten, en dit aan burg. en weth. van Wildervank te berigten met uitnoodiging om binnen 30 dagen te antwoorden, of de 30 pCt. subsidie onder die voorwaarden wordt aangenomen of niet. Z. Ed. meent, dat in den tegenwoordigen stand van zaken, de veencommissie alleen haar advies had uit te brengen over de vraag of van de twee gestelde voorwaarden, waartegen de raad van Wildervank zich verzet, kan worden afgeweken of niet; dat het thans niet het geschikte tijdstip was om plotseling op een vroeger na rijp beraad genomen besluit terug te komen en te besluiten den weg voor eigene rekening aan te leggen; en dat de raad zich nu niet weder los kan maken van het bepaalde subsidie, voordat Wildervank weigert de daaraan verbondene voorwaarden aan te nemen.

De heer QUINTUS antwoordt, dat de veencommissie over die voorwaarden reeds vroeger haar advies had uitgebragt en zij het dus, ter bevordering der goede zaak, thans, nu de gemeente Wildervank weigert in die voorwaarden toe te stemmen, nuttig had geoordeeld terug te komen op het vroegere besluit.

De heer DE SITTER ondersteunt het amendement van den heer CREMERS en wijst nog op eene onjuistheid in het rapport der veencommissie, alsof de gemeente Groningen op een subsidie van 30 pCt. uit prov. fondsen zoude kunnen rekenen, als de weg voor hare rekening werd aangelegd.

De heer GEERTSEMA is mede voor het amendement. Nu eenmaal besloten is tot een subsidie van 30 pCt. onder zekere voorwaarden en over die voorwaarden gecorrespondeerd wordt, zoude het bij aanneming van de conclusie der veencommissie, ligt den schijn hebben alsof de stad die correspondentiën wilde afbreken, ten einde terug te komen op een besluit, dat niet strookte met de belangen der stad.

De heer ONNES verdedigt het rapport der veencommissie. Aan de gemeente Wildervank zijn voorwaarden voor het verleenen van subsidie gesteld, en deze zijn geweigerd. Nu moet men toch aannemen, dat zoowel de raad van Groningen in het stellen der voorwaarden, als die van Wildervank in het niet aannemen er van, zich daaraan ook meenen te moeten houden en van geen loven of bieden zullen willen weten. Daarom is het nu zaak om op het vroegere besluit terug te komen.

De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH acht het van het grootste belang dat de weg voor rekening der gemeente gelegd wordt. Hij was er daarom zeer over verheugd, dat de gemeente Wildervank de gestelde voorwaarden niet had aangenomen, daar Groningen nu weder geheel vrij is. Maar nu moet de raad ook de gelegenheid aangrijpen en, om het groote voordeel daaraan verbonden, besluiten den weg voor eigene rekening te leggen.

De heer CREMERS kan niet toegeven, gelijk door den heer ONNES beweerd wordt, dat Wildervank er op had kunnen rekenen, dat in de gestelde voorwaarden geene veranderingen zouden kunnen gemaakt worden. Dit blijkt ook uit de missive van burg. en weth

De heeren QUINTUS en DE SITTER bespreken nader het subsidie, dat bij eventuelen aanleg van den weg voor rekening der gemeente, van wege de provincie zou te wachten zijn.

De voorzitter is het met de veencommissie eens; hij zou er wel voor zijn, den weg voor eigene rekening te leggen.

De heer TRIP verklaart zich daar tegen.

In stemming gebragt, verklaren zich 11 stemmen voor en 11 tegen het amendement van den heer CREMERS, zoodat deze zaak tot eene volgende zitting wordt aangehouden.

(*Voor:* de heeren *de la Faille*, *Cremers*, *van Houten*, *Upmeijer*, *Trip*, *Lohman*, *Wichers*, *Doornbosch*, *de Sitter*, *Geertsema* en *Oudeman*.)

2) *Rekening der diakonie van de Ned. Herv. gemeente over* 1854. — Goedgekeurd. De heer EDELINCK onthield zich van stemming over deze zaak.

3) *Missive van de hoofddirectie van het Instituut voor Doofstommen, geleidende het verslag over* 1854. — Onder dankbetuiging aangenomen en zal geplaatst worden in het archief.

4) *Ontwerp-reglement en tarief van een beurtveer tusschen Zaandam en Groningen.* — Ter visie.

5) *Voorstel van burg. en weth. om het loopbrugje bij de Marwixpijp te doen vervangen door eene nieuwe draaibrug, die ook geschikt is voor rijtuigen.* — De heer TRIP geeft te kennen, dat het loopbrugje dringende herstelling vordert en het gevaarlijk is vooral tegen den winter het in den tegenwoordigen toestand te laten. Bij de overweging der vraag, welke brug men daarvoor in de plaats zoude leggen, achtte men het wenschelijk daar eene draaibrug te maken ter breedte van 4 ellen met eene doorvaart van 7 ellen, zijnde de breedte van de kleine spilsluizen. De brug zoude dan tevens geschikt gemaakt worden voor eene rijbrug, doch zoude men die niet dadelijk voor rijtuigen openstellen.

De heer QUINTUS vraagt of niet de doorvaart met het oog op het kanaal naar Assen te breed is en daardoor de kosten te zeer worden vergroot; de sluizen in dat kanaal worden gemaakt op eene breedte van 5,40 el. — De heeren CREMERS en DOMMERING hebben bedenking of het wel raadzaam is, daar ter plaatse eene draaibrug te maken, de eerste, omdat men dan ook de kosten en administratie van een wachter moet dragen, de tweede, wegens de onzekerheid omtrent het verbindingskanaal; hij zoude het beter achten tijdelijk eene noodbrug te leggen. — De heer V. HOUTEN vraagt, of de weg breed genoeg zal zijn, vooral ook indien men daarlangs het vee wenscht te doen vervoeren. — De heer MESDAG geeft in bedenking zorg te dragen dat de brug ook dadelijk zoo gemaakt worden, dat zij voor goed gelegd zij. — Op het een en ander worden door den heer TRIP de noodige ophelderingen gegeven en vervolgens besloten de uitvoering aan burg. en weth. over te laten.

6) *Rekesten van* B. W. DRENTH, J. W. VELTHUIS, G. K. SCHUT, J. G. HEINBERG *en twee anderen om heemsteden in erfpacht te mogen ontvangen.* — Op goedkeurend advies der veencommissie worden de verzoeken toegestaan.

7) *Adres van de kerkvoogden der Hervormde gemeente te Wildervank, participanten van het Wildervanksterverlaat. alsmede de directie van het Veendammer verlaat*, verzoekende de medewerking van de gemeente Groningen tot betere inning van de pastoorsgelden. — Adressanten wijzen op de misbruiken, die naar aanleiding van de geschillen over de verdeeling dier gelden, in de inning daarvan zijn ontstaan en wel voornamelijk wat betreft de invulling der afladingsbilletten, die door de verveeners aan de schippers worden afgegeven. De ondervinding leert, dat die invulling niet getrouw en naar waarheid geschiedt, waarvan een gevolg is (daar de inning der pastoorsgelden geschiedt aan het Veendammer verlaat volgens de vrijceduls die aan het boven Wildervankster verlaat voor die afladingsbilletten worden afgegeven), dat daardoor de betaling dier gelden ontdoken wordt. Adressanten maken opmerkzaam, dat die misbruiken kunnen worden tegen gegaan, indien aan den pachter van het boven-Wildervankster verlaat wordt opgelegd, indien er foutieve opgaven zijn in de afladingsbilletten die te redresseren in de door hem af te geven vrijceduls, of de uitreiking daarvan te weigeren. Zij verzoeken den raad alle middelen, die in zijn bereik zijn, in het werk te stellen waardoor alle kwade praktijken worden bestreden en de rigtige inning der pastoorsgelden wordt verzekerd.

De veencommissie adviseert aan adressanten te kennen te geven, dat het bestuur zwarigheid maakt om de waarheid der afladingsbiljetten te constateren, maar dat het van oordeel is, dat de hoeveelheid turf die wordt afgevoerd, moet worden uitgemaakt daar, waar de gelden moeten worden betaald en alleen aan het Veendammer verlaat kan of mag worden onderzocht, weshalve daaruit volgt, dat daarover geen order aan den pachter van het boven-Wildervankstervallaat kan worden gegeven. — Ter visie.

8) *Adres van* G. F. V. DIJK, *scheepsbouwmeester te Stadskanaal, verzoekende vergunning tot het maken van eene sleephelling aldaar.* — Op advies der veencommissie wordt het verzoek toegestaan, voor zooverre de gemeente Groningen als eigenares betreft, onder bepaling dat adressant voor de passage een bat of brug over zijne helling legt en onderhoudt, ter breedte van 3 el, geschikt om door een wagen te worden bereden en met wit geverfde leuning.

9) *Verslag van de centrale commissie der afdeelingen over de begrooting over* 1856, bij monde van den heer GEERTSEMA. — Na mededeeling van de in de afdeelingen gemaakte aanmerkingen en de beschouwingen daarover van de centrale commissie op onderscheidene posten der begrooting stelt zij als conclusie voor: 1) de ontvangsten vast te stellen zoo als door burg. en weth. is voorgedragen op *ƒ* 440.372.00; 2) onder de uitgaven de post voor het leggen en onderhouden van straten te verminderen tot op *ƒ* 20.000; het subsidie voor de akademie Minerva met *ƒ* 600 te verhoogen; de post voor aflossingen van geldleeningen te verhoogen tot *ƒ* 8000; de post voor de verbinding van het Boterdiep met het Winschoterdiep te doen vervallen; de post voor de verandering van het trappenboogje in eene rijbrug te verhoogen tot *ƒ* 3200; onder hoofdstuk 8 eene nieuwe post te brengen voor verbetering der gebouwen van de academie Minerva op *ƒ* 9000; de post voor het voeren van regtsgedingen met *ƒ* 1000 te verminderen; de som voor het leggen van twee draaibruggen terug te brengen tot *ƒ* 2500; 3) de uitgaven vast te stellen op eene som van *ƒ* 439.742.00; 4) een viertal door de commissie opgenoemde posten onder hoofdstuk 9 (onvoorziene uitgaven) te brengen; 5) burg. en weth. te verzoeken *a*) meer afdoende maatregelen te nemen tot inning van de achterstallige land- en heemhuren te Stadskanaal en Pekela; *b*) een voorstel te doen tot den verkoop van eigendommen van beklemde landerijen, enz.; *c*) eene voordragt te doen tot het verleenen van eene gratificatie aan die agenten van policie, welke dit het meest verdienen; *d*) in den loop van 1856 een voorstel te doen tot vermindering van de jaarwedden der ambtenaren bij de Martini-, Der Aa- en Nieuwe toren; *e*) eene definitieve regeling der ambtenaren voor de fabricatie voor te dragen; *f*) een voorstel te doen tot regeling en beter toezigt op de opruiming van den haardasch en vuilnis. — Ter visie ter inzage der leden.

10) *Regeling der betaling van de tractementen der ontvangers van de stads land- en heemhuren.* — Ter visie.

11) *Adres van* H. J. ONNES, *landbouwer te Stads Nieuwe Polder, verzoekende om de huur van eenige stukken land voor hem te verlengen.* — De poldercommissie adviseert om aan rekestrant te kennen te geven, dat aan zijn verzoek geen gunstig gevolg kan gegeven worden, omdat de raad voornemens is bedoelde landen in het openbaar op andere wijze te verhuren. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

Op voorstel des voorzitters worden de deuren gesloten, daar er eene zaak met gesloten deuren te behandelen is.

Nadat de vergadering van den raad met gesloten deuren geëindigd was, is de openbare raadsvergadering hervat en nog behandeld:

12) *Rekesten van drie verlaatsmeesters te Stads-Kanaal*, verzoekende vergoeding der door hen aangewende regtskosten in de procedures tegen schippers, over het bedrag der verlaatsgelden bij het doorvaren hunner schepen. — Besloten aan de rekestranten kwijtschelding te verleenen hunner pachtpenningen, ten bedrage der door hen aangewende regtskosten in die procedures.

GRONINGEN, 13 October.

Uit eene goede bron kunnen wij mededeelen, dat door het collegie van heeren curatoren, ter vervulling van de vacatures in de litterarische faculteit aan de hoogeschool alhier, de beide volgende tweetallen zijn opgemaakt: 1) dr. C. M. FRANCKEN, rector aan het gymnasium te Leeuwarden, en dr. J. G. HULLEMAN, conrector aan het gymnasium te Amsterdam; 2) dr. R. J. FRUIN, 1ste praeceptor en leeraar in de alg. geschiedenis en aardrijkskunde te Leiden, en dr. W. HECKER, lector aan de hoogeschool alhier.

Verder is ter benoeming van een buitengewoon hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit, en wel bepaaldelijk voor de vakken van het hedendaagsch regt, door heeren curatoren een tweetal voorgedragen, bestaande uit de heeren mr. R. T. H. P. L. A. VAN BONEVAL FAURE, referendaris bij het ministerie van financiën, en mr. B. J. GRATAMA, substituut-officier van justitie te Leiden.

— In de vergadering der commissie van onderwijs in deze provincie zijn gisteren en heden negen jongelingen geëxamineerd voor den 4den rang, en van hen acht toegelaten; zes voor den 3den, toegelaten drie; zeven voor den 2den, toegelaten zes. Voorts is nog één onderwijzer van den 2den rang (A. SISSING) in de wiskunde, en één, ook van den 2den rang (W. LINGBEEK) in het Fransch, Engelsch en Hoogduitsch geëxamineerd en toegelaten.

— De afdeeling der vereeniging van *het Metalen Kruis*, voormalige flankeurs Groninger en Franeker studenten, in 1830 vrijwillig uitgetrokken ter verdediging des vaderlands, hield Woensdag l.l. hare eerste bijeenkomst als zoodanig. Ofschoon de opkomst der leden niet zeer groot was, bleek toch uit den geest der uit verschillende oorden dezer provincie aanwezigen, dat de vriendschap tusschen de oud-flankeurs nog geenszins was uitgedoofd, daar dezelve zich kenschetste door waren en ongekunstelden kameraden-toon, die, door scherts en ernst afgewisseld, hoogst aangenaam voor allen tot laat in den nacht voortduurde. Door het bestuur werd verslag gedaan van de aanleiding tot de oprigting dezer afdeeling, en verder van ingekomene stukken enz.; het getal der nog in leven zijnde leden der kompagnie bleek te zijn 112 personen, zoodat er sedert de oprigting der kompagnie, welke juist voor een vierde eeuw heeft plaats gehad, slechts een verlies van *negentien* te betreuren is. — De feestelijke disch prijkte met de door Z. Maj. WILLEM III in 1851 geschonkene statuetten van wijlen hunnen beminden Veldmaarschalk, in gevolge destijds uitgedrukt verlangen van den Doorluchtigen Schenker, waardoor de herinnering aan HDs. daarbij gezonden vereerenden brief en daarin vervatte belangstellende deelneming aan deze vereeniging, weder werden opgewekt en verlevendigd.

— Bij Koninklijk besluit van den 6den dezer is goedgekeurd de door de directie der maatschappij van landeigenaren en vastbeklemde meijers in deze provincie gedane keuze tot directeur dier maatschappij, van den heer mr. I. A. VAN ROIJEN, commissaris des Konings in deze provincie, die den 18den Maart 1853 als zoodanig verkozen werd ter vervanging van den vorigen commissaris des Konings, graaf v. LIMBURG STIRUM en op den 31sten Dec. van dit jaar zou hebben moeten aftreden.

— De harde wind, die Dingsdag en Woensdag soms tot een halven storm oversloeg, en eerst uit het zuidwesten, vervolgens uit het noordwesten waaide, dreef Woensdag nacht, toen het juist springtij was, het water tot eene hoogte, dat de kwelderlanden onder *Vierhuizen* en *Hornhuizen* onder liepen. Daar de vloed eenigzins vroeger kwam dan men verwachtte, konden sommige landbouwers hunne schapen niet schielijk genoeg van de kwelders naar de binnenlanden in veiligheid brengen, 't welk ten gevolge had, dat vele dezer dieren verdronken. De heer W. D., onder Vierhuizen, verloor er 124, de heer

K. DE C., onder Hornhuizen, 47, terwijl een daglooner van den heer W. D. er 5 verloor. — Den volgenden morgen zag men te Ulrum het niet zeer gewone gezigt, dat vele armen de van het vel ontdane dieren naar hunne woningen droegen, om zich aan hun vet en vleesch te vergasten.

— Dezer dagen is benaderd door de commiezen PIJL en WEKKERS te *Bedum* een stier van den landbouwer JAN VINK; deze stier is door de ambtenaren op nieuw aangegeven aan 's rijks kantoor, en hebben zij laten slagten en bij 2 à 3 pond verkocht; de veldwachter R. V. D. GOOR, te Bedum, dit vernemende, heeft tegen deze ambtenaren proces-verbaal opgemaakt, als handelende in strijd met de wet. Men ziet de uitkomst verlangend te gemoet.

— Daar er in de provincie Friesland pogingen in het werk zijn gesteld tot moedwillige beschadiging van werken behoorende tot de aangelegd wordende telegraaflijn tusschen Groningen en Harlingen, heeft de commissaris des Konings in die provincie, in de *Leeuwarder Courant* eene waarschuwing geplaatst tegen de beschadiging der palen, draden of andere tot den telegraaf behoorende werken, met opmerking, dat op de moedwillige beschadiging en verstoring van telegrafische toestellen, bij de wet toepasselijk is verklaard art. 257 van het strafwetboek, en dat de noodige bevelen zijn gegeven om tegen alle overtreding ten dezen ten strengste te waken.

— Te *Zwolle* zijn van den 6den tot den 9den dezer door de cholera aangetast 10 personen, waarvan overleden 5, zoodat van dat getal nog 5 in behandeling blijven. De stand der ziekte is sedert haar ontstaan als volgt: Aangetast 70, daarvan overleden 37, genezen 21, in behandeling 12.

In stad en ambt *Almelo* zijn van den 5den tot den 10den aangetast 19 personen, hersteld 6, overleden 7.

Van den 9den tot den 11den bedraagt het getal aangetasten te *Leiden* 8, hersteld 4 en overleden 9; blijvende er alzoo dien dag nog in behandeling 24 personen.

Meelfabrijken.

Onder dit opschrift bevat de *Landbouw-Courant* van den 11den October een hoogst belangrijk artikel van den heer W. C. H. STARING, te Haarlem, dat wij ons haasten over te nemen, met den wensch, dat de hierin gegevene wenken door velen mogen worden behartigd en spoedig overal brood- en meelfabrijken mogen verrijzen, ten einde het brood zoo voedzaam en goedkoop mogelijk te verschaffen. De vereeniging voor volksvlijt te Amsterdam heeft daartoe reeds den eersten stoot gegeven.

Mogen ook diegene onder onze stadgenooten, die reeds in een vorig jaar zich met het plan tot oprigting eener broodfabrijk hier ter stede onledig gehouden hebben, doch door de toen nog bestaande moeijelijkheden verhinderd zijn dit tot uitvoering te brengen, zich opgewekt gevoelen met den aanvang van het volgende jaar, het vroeger plan weder op te vatten en Groningen alzoo wederom toonen, dat het niet achter blijft, waar het eene zaak geldt van wezenlijk *algemeen belang!*

Gemeld artikel luidt aldus:

»Algemeen verwacht men, dat bij de afschaffing van de rijks- en gemeente-belasting op de granen, op den 1sten Januarij e. k., de prijzen van het brood zooveel zullen dalen, als het bedrag dier belasting uitmaakt. Is de graanhandel, de meel- en broodfabrikaadje dan ook werkelijk geheel vrij, zoodat er vrije mededinging tusschen graanhandelaren, molenaars en bakkers bestaat, dan valt het ook niet te betwijfelen, of de prijzen van het brood moeten, met de hoegrootheid van den accijns, dalen. Maar zal de ontheffing van de belasting al dat voordeel te weeg brengen, wat de staathuishoudkundigen met regt daarvan verwachten, dan behoort het wegnemen van alle belemmeringen, waaraan thans ook de graanhandel bloot is gesteld, in zoo ver hij door molenaars en bakkers uitgeoefend wordt, ten gevolge te hebben, dat de prijzen nog meer dalen.

Een enkel voorbeeld moge een denkbeeld geven van het bedrag dier daling. Een tarwebrood, dat thans binnen de stad Haarlem *f* 0,42 kost (in 1852 kostte zulks aldaar *f* 0,35), wordt onder Heemstede, vlak buiten de douanenlinie der stad, verkocht voor *f* 0,33. Een gewoon burgerhuishouden, dat al ligt voor *f* 3 's weeks aan tarwebrood verbruikt, betaalt hier dus jaarlijks *f* 33, ten gevolge der stedelijke opcenten op het gemaal. Reken hier nu ook de rijksbelasting bij, dan zal zulk een huishouden ten allerminste *f* 50 's jaars, alleen op het tarwebrood, besparen. Ik haast mij echter om te doen opmerken, dat men zich evenwel geene illusiën maken moet en te groote daling verwachten. De vermindering der broodprijzen zal terugwerken op alle mogelijke voedsel, omdat er, ten gevolge van dien, terstond meer navraag naar brood zal komen, minder naar ander voedsel. Mogten de graanprijzen rijzende zijn, op het oogenblik van het afschaffen der belasting, dan is het zelfs mogelijk, dat de broodprijzen zullen schijnen te rijzen, met betrekking tot de prijzen van ander voedsel; op dezelfde wijze als varkens- en schapenvleesch, schijnbaar in prijs verhoogd is bij de afschaffing van den accijns in 1853. Weinigen begrepen toch, dat die verhooging alleen in evenredigheid met den prijs van het rundvleesch plaats vond, en gelijk de staathuishoudkundigen voorspeld hadden, ook geschieden moest.

In de steden begrijpt men teregt, dat er geen beter middel zal zijn om de prijzen daarop terug te voeren, waarop zij werkelijk moeten staan, dan door het oprigten van brood-fabrijken. De vereeniging voor volksvlijt heeft ten dien einde een plan opgeworpen, waarin deze zaak uit haar juiste standpunt wordt beschouwd en de juiste wijze wordt aangewezen, om tot de oprigting dier fabrijken, door zeer vele deelnemers, te geraken. (Het daarvan uitgegeven prospectus, hetwelk in gemelde courant is opgenomen, geeft daarvan een duidelijk begrip.)

Maar hoe moeten nu de molenaars en bakkers ten platten lande en in kleine steden, op de best mogelijke wijze partij trekken van deze gunstige verandering; wat zijn de voornaamste voordeelen, welke hun de afschaffing van den rijks-accijns op het gemaal verschaft? behalve de ontheffing van den ondragelijken last, waaraan zij door het toezigt der commiezen onderworpen waren; eene verlossing die wel waardig is, om op den 1sten Januarij 1856, met het uitsteken van vlaggen en wimpels en het illumineren van alle molens in Nederland gevierd te worden!

Het antwoord op deze vragen ligt voor de hand. De molens ten platten lande en in de kleine plaatsen moeten MEELFABRIJKEN worden. Ze moeten granen opkoopen en meel verkoopen, en het loonmalen vaarwel zeggen. De boer, die met een half mudde graan aan den molen komt, moet terstond meel in de plaats ontvangen, en zijn er bakkerijen aan de molens verbonden, dan dient hij terstond brood te kunnen medenemen. Het opkoopen van granen door de bakkers behoort een einde te nemen; de molenaars behooren de opkoopers te zijn. Zij moeten zoo veel graan in voorraad bezitten, dat de molen nimmer stil behoeft te staan en dat zij altijd meel in voorraad hebben, ten einde aan de aanvraag te kunnen voldoen. Zullen onze meelfabrijken, de tegenwoordige molens namelijk ten platten lande en in de kleine steden, volkomen beantwoorden aan hetgeen men met regt van haar verwachten mag, dan moeten zij daarenboven niet dulden, dat er in het vervolg uit het binnenland graan naar de markten wordt vervoerd. Vaten meel dienen er slechts in den handel te komen, en den molenaars moet het welgaan, zoo door het loon dat zij verdienen, bij het veranderen van al het graan, dat in den omtrek groeit, in meel, als door het voordeelige gebruik dat zij zelve, door varkensmesten b.v., van den afval zullen maken. Eene nieuwe industrie, het maken van meelvaten, zal zich te gelijker tijd ontwikkelen.

Eene allervoornaamste zaak evenwel blijft, dat de molenaars nu ook leeren meel malen voor den handel, en dat zij hunne molens dienovereenkomstig inrigten. De accijns heeft ons tot dusverre belet, om de Amerikanen in het fabriceren van meel na te volgen; maar met den 1sten Januarij 1856 bestaat er geene reden meer waarom wij hierin ten achteren zouden blijven. Weinige fabrijken vereenigen zooveel gunstige omstandigheden, als de molens ten platten lande, wanneer zij in goed ingerigte meelfabrijken veranderen; want het ruwe product wordt hun te huis gebragt, naar het fabrikaat is steeds behoefte, en, zoo het met verstand overlegd wordt, staat de molen nimmer stil.

Laten de molenaars niet bevreesd zijn dat de boeren, aan het oude gebruik gehecht, altijd zullen blijven verkiezen om hun eigen graan naar den molen te brengen, en, om in den treuren te wachten, tot dat dit *er door* is. In weinig weken zullen zij het voor hen groote voordeel van tijdwinst leeren inzien, en tevens ook welke molenaar uit den omtrek hun het meeste en beste meel in ruil van hun graan levert.

De molenaars behooren wel te begrijpen, dat zoo zij *zelve* eene meelfabrijken oprigten, *anderen* dit spoedig in hunne plaats zullen doen."

KUNSTNIEUWS.

GRONINGEN, 13 October.

Naar wij vernemen, bestaat het repertoire van het Hoogduitsche opera-gezelschap, onder directie van de heeren PETERSEN, BASTÉ en KAHN, dat in November e.k. alhier zijne voorstellingen zal aanvangen, uit de navolgende opera's: *Agnese, oder Vater und Tochter; der Barbier von Sevilla; Don Juan; Doctor und Apothecar; die Entführung aus dem Serail; der Freischütz; Fra-Diavolo; die Favorite; Joseph und seine Brüder; Marie; Norma; Prins Eugen; der Pirat; der Postillon von Lonjumeau; Romeo und Julie; die Schlafwandlerin; die Stumme von Portici; die schöne Müllerin; Tancredo; das unterbrochene Opferfest; die weisse Dame; der Wildschütz; der Wasserträger; Robert der Teufel; die Zauberflöte; Czar und Zimmermann*, enz.; terwijl, onder anderen, als nastukjes zullen worden gegeven: *Senora Pepita d'Oliva; Mein Nahme ist Meijer; Spanisch oder Englisch; die falsche Pepita*, enz. De partijen zijn volgenderwijze bezet: mej. BURMEISTER en mevr. WOLTERECK, eerste zangeressen; mevr. BASTÉ en SCHWALBACH, tweede zangeressen; mevr. KUTSCHER en FABRICIUS, soubretten; de heeren FABRICIUS en SCHÖRLING, eerste tenoren; LEHMAN en MOSSDORF, tweede tenoren; BASTÉ en MÖNCH, baritons; KAHN, SCHWALBACH, WOLTERECK en PETERSEN, bassen.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

SLOCHTEREN, 11 Oct. Daar de unicus collator jonkheer *W. Hora Siccama van Slochteren* geene keuze gedaan had uit het door den kerkeraad der Herv. gemeente alhier op den 2den Augustus l.l. aan z. h. w. geb. aangebodene tweetal, bestaande uit de heeren *P. C. Begeman*, predikant te Eelde, en *J. Eisveld Bosch*, predikant te Niezijl, zoo is z. h. w. geb. in het laatst der vorige maand door genoemden kerkeraad daaraan herinnerd, met verzoek de benoeming alsnog binnen zekeren termijn te willen doen, waarop door z. h. w. geb. is geantwoord, dat hij in dezen zwarigheid vond eene keuze te doen, zoodat men nu verwacht, dat weldra een der door den kerkeraad voorgestelde predikanten door Z. M. alhier zal worden benoemd.

Intusschen is in het laatst der vorige week alhier door onderscheidene ingezetenen een adres geteekend en aan Z. M. verzonden, waarbij HD. eerbiedig wordt verzocht, om voor deze gemeente, om daarbij opgegevene redenen, uit genoemd tweetal predikanten geene keuze te doen. — Zeer vele ingezetenen, welke geenszins deelen in de daarbij uitgedrukte gevoelens, vertrouwen en hopen, dat Z. M. op dergelijke adressen, waarvan slechts een persoon de leiding op zich behoeft te nemen, geen gehoor zal verleenen.

— Beroepen te Amersfoort ds. *Joh. van Rhijn*, predikant te Harderwijk; — te Poederoijen en Loevestein de kandid. *A. J. Berman*, — en te Warder de kandid. *C. P. de Meijer*.

— Ds. *T. H. Uitterdijk*, te Alkmaar, heeft de beroeping naar de Joure aangenomen; — ds. *J. O. van Tricht*, pred. te Hurwenen, die naar Woubrugge.

GASSELTER-NIEVEEN, 9 Oct. In eene vergadering, zamengesteld uit den gemeenteraad, kerkeraad en de plaatselijke schoolcommissie, is *J. Sijkens*, met algemeene stemmen tot onderwijzer en koster alhier benoemd.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PETERSBURG, 12 October.

Eene depêche van vorst *Gortschakoff* uit de Krim van den 10den meldt, dat de geallieërde troepen in massa tot boven de vallei van de Belbek zijn doorgedrongen, offensief tegen het Russische leger agerende.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 13 *October*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{5}{8}$.
Dito Dito	»	3	»	$75\frac{1}{16}$.
Dito Dito	»	4	»	$92\frac{9}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	»	5	»	$63\frac{1}{8}$.
Dito 1851 en 1852	»	$2\frac{1}{2}$	»	$32\frac{1}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	»	5	»	$73\frac{11}{16}$.
Dito Nation. Metall.	»	5	»	$67\frac{3}{16}$.
SPANJE Onb. Stukken	»	$1\frac{1}{4}$	»	$19\frac{3}{16}$.
Dito Binnenl.	»	3	»	$31\frac{3}{4}$.
PORTUGAL	»	3	»	$39\frac{11}{16}$.
RUSLAND Oblig. *Hope* 1798 en 1816	»	5	»	$100\frac{1}{4}$.
Dito Dito 1828 en 1829	»	5	»	$99\frac{7}{8}$.
Dito bij *Hope*	»	4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	»	4	»	—

LONDEN, 13 *October*. Consols $88\frac{1}{2}$.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 9 Oct., *Vos* Jantina, Koningsb.; *de Vries* Castor en Pollux, Anclam; *Douwes* Sieka, Hapanrade; *v. d. Zee* Neeltje, Bergen; — 10 *Leijens* Christina, Colberg.

TEXEL 11 Oct., *Kuijper* Echo, Tjilatjap; *Smit* Cathar. Frederika, Frederikstad.

HELVOET 10 Oct., *Schuring* Hillechina, Memel; *Visser* Johannes Arinus, Hammerfest.

VLISSINGEN 8 Oct., *Rotgans* Plancius, Galatz; — 10 *Rollman* Cornelis Houtman, Akyab; *Stief* Charlotte, Memel; *Ekamp* Welvaart, Koningsb.; *de Vries* Johanna, Dantzig.

RIO DE JANEIRO 26 Aug., *Flens* Joh. Geertr., Cardiff; — 1 Sept. *Bart* Prins Maurits, Swansea; — 2 kapit. luit. *Spanjaard*, Ned. oorl. stooms. Amsterdam, Fernando Po.

SANTA CRUZ 1 Sept., *Schuur* Aaltje Pronk, Londen, 7 dito naar Cadix vertrokken.

MADERA 22 Sept., kapit. *Vrucht*, Ned. oorl. freg. Doggersb., Cadix.

GALATZ vóór 29 Sept., *Gnodde* Jonge Walrave, Konst., zou naar Ibraila vertrekken.

St. UBES 27 Sept., *Kal* Zeevaart, Gibraltar.

DEAL 8 Oct., *Hofkamp* Hortense, Antw. n. Liverp.; — 9 *v. Houten* Hollander, Rott. n. Havana.

NEWHAVEN 6 Oct., *Alcock* Admiraal Windham, Rott.

SEAHAM 7 Oct., *Gust* IJzerstaven, Amst.

DUINKERKEN 8 Oct., *v. d. Woude* Gesina, Rott.

NORTH SHIELDS 6 Oct., *de Boer* Twee Gebroed., Dundee; *Bakker* Stad Goor, Hull.

HAMBURG 8 Oct., *Koster* Zeeploeg, Montevideo; *Visser* Tietje, Delfzijl; *Scholtens* Grietje, Port à Port; *Emmelkamp* Geertruida, de Eems; — 9 *Prins* Jonge Barend en *Dost* Vr. Gesina, Termunterzijl; *Lieffijn* Goede Verwachting, Londen; *Klein* Jantina, Pekela; — 10 *Joosten* Vr. Hillechina, Altona.

HARBURG 9 Oct., *v. d. Veen* Mevr. Winkel, Liverpool.

TRAVEMUNDE 9 Oct., *Bolhuis* Gesina, Amst.

SWINEMUNDE 9 Oct., *Scherpbier* Remke, Rott.

GOTHENBURG 3 Oct., *v. d. Wiel* Vr. Martha, Bremen.

BERGEN 28 Sept., *Lambach* Hermanus en 29 *Buiten* Arend, Rott.; *den Breems* Kleinkinderen, Dordrecht.

In de GROOTE BELT 4 Oct., *Drewes* 2 Gezust., Gron. n. Aalborg.

HOLTENAU 6 Oct., *Swiers* Jonge Timen, Stettin n. Frederikstad, *Pekeler* Berendina, Dantz. n. Amst.; — 8 *Meijer* Othello, Koningsb. n. Hamburg; *Waterborg* Fokkiena, Memel n. Gron.

RENDSBURG 4 Oct., *Rosema* Engelina Jantina, n. Zweden; — 5 *de Boer* Jantina Petronella, Zwolle n. Flensburg; *Konterman* Vrouw Renske, Amersfoort n. Koppenh.; *Orsel* Jantina Cornelia, Rotterd. n. Stettin; — 6 *de Jong* Cath. Cornelia, Londen n. Stockholm; *Kuiut* Jantina, Demmin n. Amst.; — 7 *Emmelkamp* Annegina, Stolpemunde; *Feddes* Trijntje en *Albers* Hosianna, Stettin n. Termunterzijl; *Stuitje* Christ. Johanna, Londen n. Dantzig; — 8 *Bol* Vr. Martha, Lubeck n. Emden; *Leeser* Elsina, Koningsb. n. Rott.; *Folders* Weldaad, Aarhuus n. Schiedam.

Vertrokken.

AMSTERDAM 10 Oct., *Drent* Anna Cath., Rostock; — 11 *Brouwer* Aurora en *de Jonge* Helena, Triest; *Vaalman* Aurora, Livorno; *Muller* Antje, Bremen.

TEXEL 9 Oct., luit. *Kroef*, Ned. oorl. schooner Attalante, Noordzee.

VLIE 8 Oct., *Groenewold* Afina Jonker, Stettin.

BUENOS AYROS 10 Aug., *Harms* Henriëtte, Akyab.

RIO DE JANEIRO 10 Sept., *Muller* Charles Rogier, Antw.

BAHIA 22 Aug., *Nenneboog* Zeester, Amst.

GRAVESEND 8 Oct., *Bender* Cornelia Gesina, Koningsb.

FALMOUTH 8 Oct., *Potjer* Geertr. Jacoba, Seville n. Liverpool.

LIVERPOOL 8 Oct., *Loman* Roelfina Gerardina, Rouaan; *Tjebbes* Marianne, Rio de Janeiro; *Schaap* Bernhard en Elisa, Harlingen.

MONTROSE 8 Oct., *Kuipers* Alida Schuringa, Newc.

HARTLEPOOL 8 Oct., *Voorendijk* Maria, Rott.

HAMBURG 8 Oct., *Legger* Jantina Catharina, Vegesack.

KIEL 9 Oct., *Brouwer* 2 Gezusters, Marstrand.

TRAVEMUNDE 10 Oct., *Klontje* Meinsina, de Noordzee.

SWINEMUNDE 7 Oct., *de Groot* Lucas Wildervank, Gron.

BERGEN 1 Oct., *Hoveling* Redite, Stettin.

MEMEL 4 Oct., *Ruiting* Elsina Catharina, Harl.; — 6 *Giezen* Twee Gezusters, Amst.

Zeilklaar.

LONDEN 8 Oct., *Sprik* Alida, Memel.

NEWCASTLE 6 Oct., *Boer* Joan, *Olthoff* Abeldina en *van Sluis* Tjakkiena, Amst.; *Schade* Margaretha, Messina; *Duintjer* Catharina, Koningsb.; *Scheltz* Catharina, Stettin.

GOTHENBURG 29 Sept., *Boekhout* Johannes Hermanus, Holland.

STOCKHOLM 29 Sept., *Prins* Odelia en Maria, de Noordzee.

In lading.

LONDEN 8 Oct., *den Breems* Trekvogel, Konstant.; *Hoine* Jantje Wilkens, Amst.

NORTH SHIELDS 6 Oct., *de Jonge* Ayolt en Thomas, Genua.

STOCKHOLM 1 Oct., *Meijer* Wilhelmina, Holl.; *v. d. Velden* Maria Elisabeth, de Noordzee.

DELFZIJL, 12 Oct. Ter reede gearriveerd 8 Oct., *Donga* Annachiena, v. Galatz n. Emden, laatst van Vlissingen, heeft den volgenden dag de reis voortgezet; — binnengekomen 10 *Mandema* Sunia Gesiena en 11 *Polee* Reina Arendina, beide v. Frederikstad, de laatste met verlies van anker en ketting, gebarsten zeilen, enz.

Vertrokken 11 Oct., *Barghoorn* Vr. Trientje, n. Emden; *v. d. Meulen* Nooit Gedacht, n. de Elbe; *Molenkamp* Vr. Aaltje, n. Leer.

AMSTERDAM, 10 Oct. Het bomschip Oude Herstelling, stuurman *Smit*, met kaas naar Yarmouth gedestineerd, is, volgens brief van het Nieuwe Diep van den 9 dezer, ten gevolge van het ontvreemden der landvasten, aldaar in de haven op de steenen geraakt, vol water geloopen en daarna gezonken.

Gepraaid den 24 Aug., op 8° 46′ N.Br., 24° 3′ W.L., *v. d. Meulen* Fanny, v. Cardiff n. Singapore, alles wel aan boord, en *Weber* Argo, v. Rott. n. Hong Kong. — Den 27 Sept., op 44° 31′ N.Br., 12° 30′ W.L., *Teerlink* Weltevreden, v. Rotterd. n. Cardiff. — Den 1 Oct., *Zeilinga* Agatha, v. Amst. n. Syra.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 11 Oct., *Gust* Anthonia Francina, Lissab; *Lijsler* Eendragt, Stockholm n. Rott., als bijlegger; *Korfker* Anna Martha, Memel n. Rott., als bijlegger, met opgeworpen lading en meer andere schade; *de Groot* Klasina Arend., Dantzig n. Rott.; *de Groot* 3 Gezusters en *Schut* 2 Vrienden, Freder.

DEAL 10 Oct., *den Breems* Trekvogel, Londen n. Konst.

Bij PORTLAND 9 Oct., *Eijlerts* Presid. Verkouteren, Akyab n. Amst.

Bij de SORLINGS 2 Oct., *Fick* Johanna Jacoba, Rott. n. Akyab.

DUBLIN 9 Oct., *Schaap* Pieter Bentum, Antw.

CROMARTY 8 Oct., *Meihuizen* Jantje Nanninga, Cardiff.

ABERDOUR 27 Sept., *Blouw* Gezina, Gron.

DUNDEE 8 Oct., *Hazewinkel* Jonge Lieffert en 9 *Hubert* Juffer Annette, Koningsb.

HAVRE 9 Oct., *Bontekoe* Jacobina en *v. d. Wal* Geerdina, Cadix.

GIBRALTAR 1 Oct., *den Breems* Vereeniging, Vlaard.

ALGESIRAS 28 Sept., *de Weerd* de Flecken Jovwer, Livorno n. Lond.

St. HELENA 22 Aug., *Bakker* Henriëtte Maria, Bat. n. Rott.; — 25 *Londt* Joannes Albertus, Akyab n. Falmouth; — 26 *Mulder* China, Bat. n. Amst.

SYDNEY 29 Junij, *Retgers* Barend Willem, Liverp.

PILLAU 9 Oct., *Schuur* Zwaantina, *Bekkering* Ulrika, beide Hull; *Koster* Argo, Antw.

Vertrokken.

GRAVESEND 9 Oct., *Sprik* Alida, Memel.

FALMOUTH 9 Oct., *Peters* Louisa Christ., Surin.; *Nieveen* Antje, Gron.; *Zegelken* Harmonie, Hamburg; *Wolthekker* Sophia Klasina, Belfast; *Nijman* Margar. Hermanna, Salonica n. Poole.

PENTEWAN 8 Oct., *Koning* Gezina, Antw.

CARDIFF 8 Oct., *Vink* Voorwaarts, Konst.

KIRKALDY 8 Oct., *Schimmelketel* Johanna Maria, Boness.

PORT MADOC 9 Oct., *Kolk* Dankbaarheid, Halte.

NANTES 8 Oct., *Gruppelaar* Hillechiena, Rott.

PILLAU 9 Oct., *Prange* Graaf Adolph, Memel.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

7 Oct. *Douwes*, Aquarius, v. Amst. n. Memel, m. stukgoederen.
de Jonge, Hendrika, v. Stettin n. Antw., m. boomwol.
Brouwer, Alida, v. Londen n. Koningsb., m. suiker.
Knol, Elisabeth, v. Stockholm n. Lissabon, m. planken.
Sikkema, Zeemeeuw, v. Umea n. Holland, m. teer.

De Wind den 7 Oct. Z.W.; den 8sten 's morgens Z.Z.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 12 Oct. Naar Antwerpen *f* 8 per last gerst, naar Dordrecht *f* $5\frac{1}{2}$ per last boekweit.

DANTZIG, 8 Oct. Vrachten onveranderd, bestaande hoofdzakelijk in hout; Harlingen *f* 20 p. last hout, Londen 21 sh. 6 d. p. load balken, 24 sh. p. load eiken hout, Newcastle 17 sh. 6 d. p. load balken.

PILLAU, 7 Oct. Toegestaan naar Amsterdam *f* 18 voor hout, *f* 21 voor zaad, Antwerpen *f* 23 voor zaad, Christianstad *f* 25 en 5 pCt. voor hennep, Dundee en de Oostkust van Schotland 33 à 34 sh. voor hennep, Humber en Hull 3 sh. voor tarwe, 34 sh. voor hennep, 35 sh. voor vlas.

MEMEL, 6 Oct. Gesloten naar Antwerpen *f* 27 en *f* 28 met 5 pCt. voor zaad, Dundee 41 sh. p. ton vlas, Sunderland 42 sh. p. ton hennep, Hull en Grimsby 3 sh. p. qr. zaad, Dublin 27 sh. 3 d. p. load balken.

Het schip Johanna Maria, kapit. *de Jong*, van North Shields n. Hongkong, is den 10den Oct. met schade, door aanzeiling veroorzaakt, te Dover binnengeloopen.

Berigt voor Zeevarenden.

De Minister van Marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat langs het Groninger Wad geplaatst zijn twee zwarte tonnen, voorzien van bakenstokken, te weten: eene in de spruit der Lauwers, op de ver in dat vaarwater uitstekende Z.O. punt van het Simonszand, op het merk: de toren van Eenrum in de westelijkste laagte van het bosch van Pieterburen, in de diepte van 50 palmen, met gewoon laag water, en eene aan den Westwal, voor de zoogenaamde Z.O. Lauwers, op het merk: de toren van Eenrum vier windboomslengten beoosten den eersten molen, welke beoosten het bosch van Pieterburen staat, in de diepte van 50 palmen, met gewoon laag water.

227ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

7de Lijst. No. 18808 *f* 1500; no. 7836, 8774, 9138 en 19283 ieder *f* 400; no. 2321 en 15575 ieder *f* 200; no. 482, 519, 790, 3079, 4331, 14395, 17791, 19653 en 19867 ieder *f* 100. — *8ste Lijst.* No. 13502, 16703 en 19268 ieder *f* 1000; no. 11998 *f* 400; no. 6829, 15419 en 16127 ieder *f* 200; no. 752, 6703, 8017, 8445, 9515, 12464, 16010, 16241 en 18085 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *October*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	40 ℔ *f* 4,40
Oude	70 ℔ *f*	Winter	52 ℔ *f* 6,70	- -	42 - - 4,60
- Oml.	68 - - 14,00	-	54 - - 7,10	- -	44 - - 4,80
- -	70 - - 14,75	-	56 - - 7,50	BOONEN.	
- -	72 - - 15,50	Zomer	54 - - 6,60	Paardeb. *f* 7,75 *f* 8,25,60	
- Old.	70 - - 14,50	-	56 - - 7,00	Gr. Erwt. *f* 10 a *f* 12	
- -	72 - - 15,25	Knobbe	60 - - 7,60	Graauwe dito *f* 10 a *f* 11	
N. 1855	70 - - 13,50	-	62 - - 8,00	ZADEN, ENZ.	
- -	- -	HAVER.		Old. Koolzaad *f* 13 *f* 16	
ROGGE.		Dikke	36 ℔ *f* 4,05	Oml. dito *f* 14 a *f* 17,25	
Inl.	64 ℔ *f* 10,30	-	38 - - 4,35	N. Aveelz. *f*	
-	66 - - 10,80	-	40 - - 4,55	Zomerzaad *f* 12 a *f* 14,50	
-	68 - - 11,30	-	42 - - 4,75	G. Mosterdz. *f* 9 tot *f* 15	
-	70 - - 11,80	-	44 - - 4,95	Lijnzaad *f*	
BOEKWEIT.		-	46 - - 5,15	Dederzaad	
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 8,00	-	48 - - 5,35	Gr. Gort *f* 11,50 a *f* 12,50	
- -	66 - - 8,40	-	50 - - 5,55	Parel 100 N. ℔ *f* 15 *f* 16 *f* 17	
- -	68 - - 8,80	W. Voer	36 - - 3,00	Raapolie per vat *f* 57	
Zw. -	64 - - 7,70	- -	38 - - 4,00		
- -	66 - - 8,10	- -	40 - - 4,00		
Veen	64 - - 7,60	Zw. -	36 - - 4,00		
-	66 - - 8,00	- -	38 - - 4,20		

Tarwe slap met weinig handel. — Rogge slepend afgaande. — Boekweit in een doen. — Gerst door geringen aanvoer ruim prijshoudend. — Haver minder begeerd, en iets lager afgegeven. — Boonen iets lager nog moeijelijk te plaatsen. — Kool- en Zomerzaad tot vorige prijzen wel zoo goed te plaatsen. — Mosterdzaad weinig in omgegaan.

ROTTERDAM, 11 *Oct.* Tarwe: 160 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 568; 162, 164 ℔ n. Bovenl. Ris *f* 567, *f* 568.

AMSTERDAM, 12 *Oct.* Poolsche Tarwe tot verhoogde prijzen met veel handel. Verkocht: 128 ℔ b. Pools. *f* 530; 127 ℔ dito *f* 525; 126 ℔ dito *f* 518, *f* 520, *f* 525; 128 ℔ mind. dito *f* 520, *f* 525. — Rogge ruim prijshoudend met goeden handel; 119 ℔ Donau *f* 330; 112 ℔ Mecklenb. *f* 333; 122 ℔ Pruis. *f* 353; 121 ℔ dito *f* 349; 120 ℔ Pommer *f* 340. — Gerst *f* 5 hooger; 112, 113, 114 ℔ *f* 237, *f* 240, *f* 245. — Boekweit in een doen; 119 ℔ Overijssel Veen *f* 273. — Witte Erwten schaarsch, Stettiner bij gerijf *f* $10\frac{3}{4}$.

Koolzaad hooger betaald; gering Oost-Friesch 84 p. vl.; op 9 vat dadelijk 104 p. vl.; Oct. en Nov. $104\frac{1}{2}$ p. vl.; April $102\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaad in een doen; 110 ℔ Koningsb. *f* 430.

LEEUWARDEN, 12 *Oct.* De aanvoer van alle graansoorten was heden gering en de vraag iets meer geanimeerd, zoodat men over het geheel iets hoogere prijzen besteedde. N. Tarwe iets hooger verkocht, voor zaaijing *f* 16, *f* 16,50 en overigens knappe *f* 15, *f* 15,50; ordinaire *f* 14, *f* 14,50. Van N. Roode werden er onderscheidene partijtjes verkocht van *f* 15 tot *f* 16. — Rogge bij gerijven ongeveer als voren, N. *f* 11,30,50,70 tot *f* 12; jarige *f* 11,85,90. — Boekweit met minder kooplust, lager verkocht; Vries. Zand *f* 9,40,50,60; Veen *f* 8,75,90. — N. Winter-Gerst in de zware soorten niet ter veil en van de ligtere verkocht *f* 7,25,35, en Voersoorten *f* 6,50, *f* 7. — Haver met goede vraag tot ruim vorige prijzen verkocht, fijne *f* 4,90, *f* 5, *f* 5,15; Voer *f* 4,65,75; ligtere soorten *f* 4,25,30,55. — Koolzaad weinig ter veil en meer begeerd, verkocht; puik *f* 17,50, *f* 18 en geringere dito *f* 16, *f* 16,50, *f* 17 naar kwaliteit.

LONDEN, 10 *Oct.* Aan de graanmarkt waren heden zeer weinig koopers verschenen, doch voor het verhandelde werden de prijzen van eergisteren gereedelijk bewilligd.

Van den 12den. De graanmarkt vertoonde heden geen verandering.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Oct.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 40,50; 2de soort *f* 38,50.

LONDEN, 9 *Oct.* Vriesche Boter is zeer levendig gevraagd tot 2 à 4 sh. hooger.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Oct.* Geen rundvee ter markt. Schapen en lammeren niet veel aangevoerd en met tragen handel, vetten *f* 13 à *f* 14; lammeren van *f* 5 à *f* 6; varkens met weinig aanvoer, doch de vraag er naar was redelijk, en werden tot vorige prijzen verkocht.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 12 *October*.

NEDERL. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{1}{4}$, $63\frac{5}{8}$, $63\frac{9}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $75\frac{1}{16}$, $75\frac{1}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $92\frac{1}{2}$, $92\frac{11}{16}$, $92\frac{9}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. $92\frac{3}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $88\frac{1}{4}$; Handelmaatsch. $4\frac{1}{2}$ pCt. 123. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$

pCt. 19, $19\frac{1}{8}$; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. $31\frac{11}{16}$; Coupons-Bewijzen $4\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Amortisable Schuld $4\frac{13}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $39\frac{5}{8}$. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. $99\frac{7}{8}$, 100; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $99\frac{3}{8}$, $99\frac{1}{2}$; Cert. $4\frac{1}{2}$ pCt. $85\frac{7}{8}$, 86, Dito bij *Hope* 4 pCt. $74\frac{1}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $73\frac{5}{8}$, $73\frac{3}{4}$, $73\frac{1}{4}$; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 56, $56\frac{1}{4}$. — POLEN, Aand. m. Loting 500 fl. *f* $141\frac{1}{4}$.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $62\frac{7}{8}$, 63; Dito Nation. 5 pCt. $66\frac{15}{16}$, $67\frac{3}{16}$, $67\frac{1}{8}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $31\frac{15}{16}$, $32\frac{1}{16}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $31\frac{15}{16}$, $32\frac{1}{16}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $73\frac{1}{2}$, $73\frac{5}{8}$, $73\frac{9}{16}$; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. $69\frac{3}{4}$; Pruiss. Loten 1854 *f* 194; Amerik. Bank-Act. $1\frac{1}{2}$; Dito Orig. $1\frac{1}{4}$; Braz. 5 pCt. $98\frac{1}{4}$; Mexik. $20\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Dito Onb. $20\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $71\frac{1}{2}$, 72; Gren. $2\frac{3}{4}$ pCt. $17\frac{13}{16}$; Dito Onb. $17\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$; Dito Uitg. $6\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Ecuador Coup. 35 cts.; Venez. $4\frac{1}{2}$ pCt. $26\frac{1}{4}$; Dito Uitg. $11\frac{3}{16}$; Thes. Amst. 5 pCt. $103\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$.

Op de hooger afkomende koersen van Londen van heden, was onze fondsenmarkt over het algemeen gunstiger gestemd. — Van Holl. was in Integralen en 4 pCts. en van vreemde effecten in Russ., Oostenr. en Mexik. de omzet zeer levendig.

5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* $79\frac{7}{8}$, 80.

Koers van het geld: Beleen. $3\frac{1}{2}$, Prolong. $3\frac{1}{2}$, Disc. 3 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $63\frac{5}{8}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $19\frac{1}{8}$; Binnenl. 3 pCt. $31\frac{11}{16}$; Metall. 5 pCt. $62\frac{15}{16}$ a 63.

ADVERTENTIEN.

*** Bij de ondergeteekenden, uitmakende de **COMMISSIE** voor **CHOLERA-ZIEKEN** alhier, zijn met het grootste genoegen tot en met Donderdag l.l., de onderstaande GIFTEN in **Geld, Levensmiddelen** en **Kleedingstukken** ontvangen, als:

Bij Ds. GERHARDS: Onder letter M., voor de Cholera-Lijders een muntbiljet no. 111, N. B., groot *f* 10; van N. N., ten voordeele der Cholera-Zieken een zak met rijst; voor de Cholera-Zieken van N. N., een bankbiljet no. 705 *f* 25; voor Cholera-Lijders van N. N., een muntbiljet no. 30, groot *f* 10; aan de Cholera-Commissie *f* 3,50; van T. en S., voor de Cholera-Commissie *f* 7,50; van W., voor arme Cholera-Lijders *f* 1; op Zondag morgen l.l. in de collecte gevonden in de Doopsgez. Kerk, voor de Cholera-Zieken van Z. Z., een muntbiljet no. 109, groot *f* 10; van N. N., een muntbiljet no. 261, van *f* 10; voor de Cholera-Zieken van J. H. *f* 7,50; van P. S., voor de Cholera-Lijders *f* 5; voor Cholera-Patiënten van N. N., een muntbiljet no. 781 *f* 10; van M., voor Cholera-Zieken 20 ℔ Rijst en aan Geld *f* 2,50; voor Cholera-Lijders van R. *f* 2,50.

Bij den Heer VAN ITTERSUM: van Mr. E. D., voor de Cholera-Lijders een muntb. no. 51, *f* 50; van N. N., aan de Cholera-Commissie een bankb. no. 315 *f* 25; van T., voor de Cholera-Zieken 2 Muntb. no. 235 en 761 *f* 20; van H. Z., aan de Commissie voor Cholera-Zieken 1 muntb. no. 108 *f* 10; van J. W. Q., voor de Cholera-Commissie 1 bankb. no. 939 *f* 25; van v. H., voor de Cholera-Commissie 1 coupon 3 pCt. W. S., no. 1428 *f* 14,85; van S. M., 6 paar Wollen Kousen en *f* 10; van H. S. *f* 10; van N. N., voor de Cholera-Commissie twee coupons 3 pCt. W. S., no. 348 *f* 2,97, no. 6565 *f* 1,48½, te zamen *f* 4,45½; van ... voor de Cholera-Zieken 1 coup. 4 pCt. W. S., no. 344 *f* 3,96.

Bij Freule D'AULNIS: van N. N., 1 coupon. 4 pCt. W. S., no. 2953 *f* 19,80; van D'A., 1 dito no. 536 *f* 19,80; van D'A., 1 dito no. 12460 *f* 19,80; van Mevrouw B., 1 muntb. no. 673 *f* 10; van N. N., voor de Cholera-Zieken 1 coup. 2½ pCt. W. S., no. 163656 *f* 12,37½; van mevrouw T., 14 ℔ Rijst; van N. N., twee Wollen Dekens.

Bij den Heer EDELINCK: van L., 50 N. ℔ Rijst; van N. N., 50 N. ℔ Rijst; van N. N., twee muntb. no. 738 en 520 *f* 20; van J. G. W. *f* 5.

Bij Prof. DE LA FAILLE: van den jongen Heer J. E. S., te H., eene kist met Sago; van N. N., voor de Cholera-Zieken te Groningen twee muntb. no. 1 en no. 148 *f* 20; van N. N., kan het zijn voor de Typhus-Patiënten 1 coupon 4 pCt. W. S., no. 5112 *f* 1,98 en 1 coup. 3 pCt. W. S., *f* 2,97, te zamen *f* 4,95; van N. N., voor de Cholera-Zieken *f* 2,50; van N. N., een bankb. no. 89 *f* 25, tevens van N. N., een dito no. 511, te zamen *f* 50.

Bij Prof. MUURLING: van P., 12½ N. ℔ Rijst; van N. N., 10½ N. ℔ Rijst; van Mevr. G., 6 Vrouwen Hemden en 3 paar W. Kousen; van X. Y., een Zwarte Mansrok en *f* 2,50; van N. N., voor de Cholera-Lijders *f* 8; van Mej. H. *f* 5; van de familie D. *f* 10; van N. N. *f* 5; van N. N., een Gouden Willem *f* 10.

Bij Ds. REITSMA: Van den Heer v. A., voor de Cholera-Kranken *f* 4; van N. N., 1 Muntb. no. 129, *f* 10; van C. L. A., 1 Muntb. no. 922, *f* 10; van N. N. *f* 2,50.

Bij Mevrouw DE SAVORNIN LOHMAN: Van H. J. C., voor de Commissie van Cholera-Zieken *f* 5; van S. L., voor de Cholera-Zieken *f* 10; van N. N., een Muntb. no. 2, *f* 10; van C., *f* 2,50.

Bij Dr. TELLEGEN: Van N. N., *f* 100; van Mej. N., *f* 3; van eene Dienstbode *f* 0,50; van N. N., 5 balen rijst, ieder van 100 N. ℔; van Mevrouw N., *f* 5; van N. N., 2 Muntb. no. 404 en 727, *f* 20.

Bij Mevrouw UNIA VAN NAERSEN—FORSTEN: Van v. S., p. m. 30 N. ℔ rijst; van N. N., *f* 10; van N. N., *f* 5; van N. N., een pak met onderscheiden Kleedingstukken, benevens een Muntb. no. 387, *f* 10; gecollecteerd Zondag avond in de Martinikerk *f* 1; van J., een zak met rijst.

Bij Mevrouw Douairière VAN SWINDEREN: Van ...., voor de Cholera-Zieken, een pak rijst en een Muntb. no. 36, *f* 10.

Bij Mr. I. L. SCHAAP: Van ...., *f* 3; van C., *f* 1.

Bij Dr. DE VRIES REILINGH: Van L., *f* 5; van N. N., *f* 20; van v. H., *f* 20; van N. N., een stuk ongebleekt Katoen; van N. N., een pak Kleederen en een Kussensloop, ongemerkt, waarin 1 Jak, 2 linnen Vrouwen Hemden, 2 katoenen Hemden, 1 wollen Hemd, 1 Laken en lap Linnen; van N. N., een pak oud goed voor Cholera-Zieken; van N. N., een pakje Vrouwen Kleeren en *f* 2,50.

Bij Mej. C. C. SCHILTHUIS—VAN DELDEN: Van den Heer G., een Muntb. *f* 10; van Mej. S., 10 N. ℔ rijst.

Wij betuigen voor deze vele en groote geschenken onzen hartelijksten dank aan allen, die ons door het toezenden hiervan in staat stelden om in die Huisgezinnen, in welke de Cholera heerscht, leniging en verzachting aan te brengen, en er, zoo veel mogelijk, de verdere uitbreiding dier ziekte te voorkomen, door voor zoo ver dit noodig is, aan alle Leden er van versterkend warm voedsel te verschaffen, aan de Patiënten eene goede oppassing en verpleging te bezorgen, en in de behoefte aan zuivere ligging, dekking en kleeding te voorzien. — Om echter met onze werkzaamheden te kunnen voortgaan, hebben wij bij *voortduring* krachtige ondersteuning noodig. Wij roepen die dan ook nu weder met aandrang in, en vertrouwen vast, dat wij dit bij de Ingezetenen van Groningen niet te vergeefs zullen doen, maar dat die gaarne aan ons willen zenden milde giften in *Geld*, *Linnen*, *Katoen*, *Dekens*, *Rijst*, *Wijn* en *Gedragen Kleederen*, zoowel voor Mannen als Vrouwen en Kinderen; zullende van al het ingezondene telkens mededeeling gedaan worden in de *Groninger Courant* van Zondag en in de *Provinciale* van Dingsdag.

GRONINGEN, 13 October 1855.

De Commissie voor Cholera-zieken alhier:

W. GERHARDS, *President.*	A. M. L. D'AULNIS DE BOUROUILL.
A. T. REITSMA, *Vice-Pres.*	H. M. DE SAVORNIN LOHMAN, geb. FEITH.
J. W. C. VAN ITTERSUM, *Thesaurier.*	M. C. J. MUURLING, geb. VAN DER LOEFF.
U. G. SCHILTHUIS, J.z., *Secret.*	M. C. UNIA VAN NAERSSEN, geb. FORSTEN.
I. L. SCHAAP, *Vice-Secret.*	C. C. SCHILTHUIS, geb. VAN DELDEN.
H. EDELINCK.	C. Douairière VAN SWINDEREN, geb. THOE SCHWARTSENBERG EN HOHENLANSBERG.
J. BAART DE LA FAILLE, SEN.	
W. MUURLING.	
D. DE VRIES REILINGH.	
R. J. TELLEGEN.	

MAANDAG den 15den October 1855,

SOIRÉE MUSICALE,

TE GEVEN DOOR DE

Familie SAUVLET,

geadsisteerd door Mademoiselle **ZULMA**, *Chanteuse Comique* van het *Grand Casino* te *Parijs*, en den Heer **LOUIS HENKEL**, *Comique* van het *Théâtre des Variétés* te *Hamburg*;

in het CONCERTHUIS.

Entrée 49 Cent de Persoon.

Aanvang te 7 uur.

MUZIJK EN BAL

op DINGSDAG e.k., des avonds te 6 uur, bij D. BAKKER, bij de Korenbeurs.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene DOCHTER A. J. GIEZEN, Echtgenoot van

ST. MEIHUIZEN.

VEENDAM, 11 October 1855.

*** Heden beviel van eene DOCHTER E. C. FOLKERS, geliefde Echtgenoot van

P. VAN ZWEEDEN.

GRONINGEN, 12 October 1855.

*** Bevallen van een' *ZOON* J. PLAAT—SCHOLTENS.

GRONINGEN, 13 October 1855.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON LAMMECHIEN FOLKERS, Echtgenoot van

M. ZUIDEMA,
Goud- en Zilverwerker.

WINSCHOTEN, 12 October 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, aan de gevolgen eener kortstondige ziekte, JANKE KOENES, in den ouderdom van 53 jaren.

GRONINGEN, 10 October 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen te 5 uur overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot JAN ELTJES SIJPKENS, in den ouderdom van 77 jaren en 6 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 58 jaren.

WINSCHOTEN, 12 October 1855.

ETTJE BONTKES,
Wedw. J. E. SIJPKENS.

*** Het behaagde den vrijmagtigen God, op den 10den en 11den dezer, na eene hevige ongesteldheid van slechts twee en drie dagen, tot onze bittere droefheid, van ons te nemen onze beide oudste Dochtertjes HILLECHIEN en JANTJE, in den jeugdigen leeftijd van 7 en 4½ jaar.

Die God die zegt, mijn raad zal bestaan en ik zal al mijn welbehagen doen, leere ons te zwijgen in zijne ondoorgrondelijke, voor ons smartelijke, doch regtvaardige handelingen.

GRONINGEN, 13 October 1855.

FOKKO NIEWOLD BOSCH.
K. BOSCH, g-b. VAN BOLHUIS.

VERKOOPING

EENER UITGEBREIDE EN BELANGRIJKE VERZAMELING

BOEKEN,

OVER

ONDERWIJSKUNDE, GODGELEERDHEID, FRAAIJE LETTEREN, ENZ., ten deele nagelaten door de Heeren ***R. G. RIJKENS***, te *Groningen*, en ***Ds. L. E. HALBERTSMA***, te *Emden*, benevens eener fraaije Collectie **KAARTEN, PLATEN, MUZIJK, LIEFHEBBERIJEN, KAPELLEN, MUZIJKINSTRUMENTEN**, eene **FORTE-PIANO, ENZ.**, — op

Maandag den 22sten October

1855 en verv., door en ten Huize van **R. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat te *Groningen*, volgens CATALOGUS, à 10 Ct. te bekomen.

Leesbibliotheek.

Ondergeteekende neemt de vrijheid, zich bij vernieuwing bij het geachte Publiek aan te bevelen voor zijne goed bijgehouden **LEESBIBLIOTHEEK**, die ten behoeve van het thans ingetreden Leessaizoen weder met vele **nieuwe Werken** is vermeerderd.

Voortdurend nog bij hem te verkrijgen:

ALGEMEENE WET

van den **26sten Aug. 1822**; bijgewerkt tot op den **1sten Jan. 1855.** Prijs *f* 2—25.

En is voorzien van

fraaije Zwarte Schrijfinkt,

à 90 Ct. de Flesch, 30 Ct. per Kruikje.

GRONINGEN, 11 October 1855.

S. C. VAN DER SLEESEN,
Oosterstraat.

De Aandeelhouders

IN DE IN AANBOUW ZIJNDE

Societeitslokalen

in de Oude Kijk-in-'tJatstraat worden verwittigd, dat de 4de **STORTING**, ten bedrage van ***f* 100** per **aandeel**, zal worden opgevorderd van af **den 15den dezer.**

GRONINGEN, 13 October 1855.

Namens de Commissarissen:
A. R. SORMANI,
Penningmeester.

AANBESTEDING

VAN

300 Cubieke Ellen

VERBRIJZELDE KEIJEN,

te leveren bijlangs den WEG van ***MEEDEMERKLAP*** tot de ***KLOOSTERTIL.***

Gadingmakenden moeten hunne Inschrijvings-Biljetten, ingerigt naar het ten Gemeentehuize van *Meeden* berustend Bestek, vóór den 25sten October 1855 *franko* inzenden bij den BURGEMEESTER van *Meeden*.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Adorp* roept bij deze op de **STEMGEREGTIGDE COLLATOREN** van ***ADORP***, om op MAANDAG den 22sten October 1855, des voormiddags te elf uur, te compareren in de KERK te *Adorp*, ten einde alsdan over te gaan tot de **benoeming** van eenen **KOSTER, VOORZANGER**, ENZ. voor de HERVORMDE GEMEENTE te *Adorp*.

ADORP, 10 October 1855.

De Burgemeester voornd.:
C. W. S. VAN NAERSEN.

ZWOLSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Van af den **twintigsten October** e.k., wordt het uur van vertrek **uit** *AMSTERDAM* **vervroegd** op des morgens **negen uur.**

Vrijdag den 19den October 1855,

des voormiddags te 10 uur, zal, ten verzoeke en voor de Behuizing van J. BUTTINGER, Westzijde in de Heerestraat te *Groningen*, door kwitering van deszelfs **LAMPAFFAIRE**, publiek worden verkocht: Eene fraaije sortering van ongeveer 70 stuks nieuwe PORSELEINEN, KRISTALLEN en BRONZEN MODERATEURLAMPEN, uit de voornaamste **FABRIJKEN.** Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—4 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Op zeer aannemelijke Voorwaarden,

wordt uit de Hand te Koop,

of voor zes jaren in Huur aangeboden:

Eene, in de prov. *GRONINGEN*, aangenaam gelegen **BEHUIZING**, en daarbij behoorende **florissante KALKBRANDERIJ**, met **twee OVENS**, zeer voegzaam voor den afzet van het Fabrikaat aan het water gelegen.

Adres met Brieven, onder lett. **B**, *franko*, aan den Boekverkooper C. P. MEIJER, te *Groningen*.

Voor 1 of 2 Dames te Huur,

tegen primo November e.k.: eene **GEMEUBELEERDE VOORKAMER** met ALCOVE, aan de Vischmarkt. Adres bij den Boekhandelaar H. R. ROELFSEMA.

D. Bos,

Horlogiemaker, in de **Poelestraat**, heeft van de beste Fabrijken ontvangen een fraai assortement GOUDEN en ZILVEREN **HORLOGIËN** en DUITSCHE **KLOKKEN**, en is thans ruim gesorteerd in de **nieuwste modellen** van GOUDEN HEEREN en DAMES KETTINGS, BROCHES, HAKEN, MEDAILLONS, ENZ.; alles tot de zuinigste prijzen.

Voor de deugdelijkheid der Uurwerken wordt 1½ jaar ingestaan.

GRONINGEN, 13 October 1855.

Nog eenige dagen alhier vertoevende, verzoekt de ondergeteekende beleefd Adres bij den Heer H. J. OLLING, Nieuwe Ebbingestraat, letter L no. 23.

GRONINGEN, 13 October 1855.

G. SOEDERS,
Rijtuigfabrikant te *Maarssen*
(Prov. Utrecht).

SCHIPPERS, die genegen mogten zijn **GROND** te **vervoeren**, onder de linie van **Helpman**, hetzij met hunne **Schepen** of met **Pramen**, vervoegen zich bij de Aannemers A. VISSER en COMP., te *Groningen*.

Een Heer, hier woonachtig, heeft ons zijn adres gegeven en de volgende mededeeling gedaan, met vergunning daarvan gebruik te maken. Hij heeft met de **REVALENTA** zijn Kind genezen, dat reeds geheel vermagerd en zoo vervallen was, dat er weinig hoop op behoud overbleef. Hij wil gaarne ieder, die de nadere bijzonderheden begeert te weten, te woord staan.

ROTTERDAM, 20 September 1855.

J. A. KLINGER & Co.

Eene zekere Genezing van de volgende ziekten en kwalen, zonder medicamenten, alleen door verandering van voedsel:

Zuur, hartwater, kramp in de maag en ingewanden, opgezetheid na den eten, oprispingen, misselijkheid, brakingen, winderigheid, diarrhaea, dyspepsia, verstoppingen en hunne gevaarlijke gevolgen, hoest, aamborstigheid, hartkloppingen, slapeloosheid, kolyk, zwakte, hoofdpijn, keel- en kliertering, zenuwziekten, bevingen, loomheid, nachtelijk zweeten, lusteloosheid en eene menigte andere ziekteverschijnselen, gevolgen van slechte spijsvertering en daardoor ontstane verzwakking.

Het is zeker dat **DU BARRY'S REVALENTA** al deze ziekten geneest; zoo vele attesten van genezenen, die wij uit alle steden van ons land ontvangen hebben, zoo vele genezingen als wij in de gelegenheid geweest zijn met eigen oogen te aanschouwen, moeten elken twijfel bannen, en iedereen kan zich deze overtuiging verschaffen, die slechts de brochure lezen of de genezenen bezoeken wil, waarvan zij de attesten daarin vinden.

Bij DU BARRY'S genezing brengend voedsel heeft men ook de zekerheid, dat men niet van kwaad tot erger vervallen kan; het is bovendien een aangenaam ontbijt, avondeten of tusschenuurtje, en de lijders genezen als van zelven, zonder met misselijke drankjes of pillen gekweld te worden. — Men kan het op verschillende wijzen naar zijnen smaak toebereiden met wijn, bouillon of room, zoo als de gebruiksaanwijzingen uitvoerig aangeven.

Het wordt verkocht in Blikken Bussen voor 87½ ct., *f* 2, *f* 3.50, *f* 8 en *f* 16.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITZEMA; *Assen*, H. P. A. v. GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

ATLASSEN EN LANDKAARTEN.

J. OOMKENS, J.ZOON, heeft uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

I. *J. van WIJK*, *Roelandszn.*, VERZAMELING VAN KAARTEN, bevattende, behalve de **Wereldkaart**, de **vijf Werelddeelen**, het **Koningrijk der Nederlanden**, de **Overzeesche Bezittingen**, **Palestina** en eene **Platte Wereldkaart**, waarop de **Ned. Ontdekkingen** en de **weg der voornaamste Zeereizen** zijn aangewezen. Ingenaaid *f* 6—00, gebonden *f* 7—00.

Al deze Kaarten zijn afzonderlijk te bekomen, de Wereldkaart à *f* 0—80 en de tien overige Kaarten à *f* 0—60.

II. ———— **ATLAS VAN EUROPA** in 16 Kaarten. Ingenaaid *f* 2—90 en gebonden *f* 3—50.

III. *J. JAEGER*, ATLAS VAN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN in 13 Kaarten. Naar de laatste kadastrale opmetingen. Ingenaaid *f* 2—60, gebonden *f* 3—25.

Ten behoeve van Reizigers zijn al deze Kaarten op linnen gedrukt en in koker à *f* 0—60 *verkrijgbaar gesteld. De naauwkeurigheid derzelve maakt ze hiervoor zeer bruikbaar.*

IV. *J. van WIJK*, *Roelandszn.*, en ***J. JAEGER*, ATLAS DER GEHEELE AARDE**, ten dienste van Nederlanders, naar de laatste ontdekkingen en vorderingen in de Aardrijkskunde bewerkt. Bevattende in 34 Kaarten de **Wereldkaart**, de **Werelddeelen**, de **Landen van Europa**, de **Provinciën van het Koningrijk der Nederlanden** en de **Overzeesche Bezittingen.** Ingenaaid *f* 6—50, gebonden *f* 7—30.

V. ———— **VOLKS-ATLAS**, bevattende in 10 Kaarten de **Wereldkaart**, de **Werelddeelen**, **Nederland**, de **Overzeesche Bezittingen** en de **Kaart der Provincie** welke door den Kooper verlangd wordt. *f* 2—25.

De Kaarten in de Atlassen sub II — V opgenomen, zijn afzonderlijk *à* 30 *Cents te bekomen.*

VI. *J. JAEGER*, ZAK-ATLAS DER GEHEELE AARDE, in 20 Kaarten. *f* 0—75.

VII. ———— **ZAK-ATLAS DER NEDERLANDEN**, in 13 Kaarten. *f* 0—60.

VIII. ———— **GOEDKOOPE SCHOOL-ATLAS** van het **Koningrijk** der **NEDERLANDEN**, in 13 Kaarten. *f* 1—00.

De Kaarten afzonderlijk 15 Cents.

IX. Ds. ***C. E. van KOETSVELD*, VIERTAL KAARTEN** voor het **Onderwijs** in de **Bijbelsche** en **Kerkelijke Geschiedenis** en de **uitbreiding** van het **Christendom.** *f* 2—50.

X. *A. J. HILLEBRANDS*, ATLAS DER VEREENIGDE STATEN van **NOORD-AMERIKA**, in 10 Kaarten. *f* 1—50.

Deze Atlassen en Landkaarten zijn door de **Jury** der **Wereldtentoonstelling** te ***NEW-YORK*** eene **eervolle vermelding (Honorable Mention)** waardig gekeurd.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.